

Demokratiya, güclü iqtisadiyyat - Dağlıq Qarabağın açarındır!

DEMOKRATİK, MÜSTƏQİL QƏZET

19

FEVRAL
2019-cu il

№ 33 (3931)

Qiyməti
40 qəpik

BAKİ

XƏBƏR

www.baki-xeber.com

Haftədə
5 dəfə çıxır

Qəzet
2003-cü ildən
nəşr olunur

ERMƏNİSTAN ƏBU-DABİDƏ BEYNƏLXALQ SILAH SƏRGİSİNDƏ - İSLAM ÖLKƏLƏRİNİN MƏSCİD DAGIDAN DÖVLƏTƏ DAHA BİR QUCAQ AÇMASI...

■ səh. 8 ■

Prezidentin Sumqayıtda açdığı zavod
qeyri-neft ixracını 15 faiz artıracaq

■ səh. 3 ■

"Cənub Qaz Dəhlizi" - dünya enerji
təhlükəsizliyində mənbə və marşrut
şəxələndirilməsi üzrə ilk layihə...

■ səh. 7 ■

Paşinyanın iqtisadi inqilab
konsepsiyası ilk başlanğıcında çökdü...

■ səh. 8 ■

Milli Şuradan Rüstəm İbrahimbəyovun
Bakıya gəlişinə ilk reaksiya...

■ səh. 5 ■

Tək bir ildə 3,8 milyard manatlıq
sənaye istehsalı - Bir ildə
rəqəm neçə dəfə böyüyəcək...

■ səh. 11 ■

Azərbaycan özəl mebel
sənayesinin rəqabət qabiliyyətsizliyi
getdikcə daha da dərinləşir...

■ səh. 11 ■

"AZZA" ofisi tortun içindən
çıxmış yad cisimlə bağlı
niyə açıqlama vermək istəmədi?

■ səh. 12 ■

Gənc aşiqar arasında
dastan bilgisizliyi hökm sürür...

■ səh. 15 ■

«Su-30» qırıcıları
da Azərbaycan
üzərində
Ermənistan
hərbi üstünlük
təmin edə
bilməyəcək...

Azərbaycan «Su-30»dan güclü qırıcılar almağa hazırlaşır

■ səh. 9 ■

Mikayıl Cəbbarovun sahibkarlara qəti sözü
- «bulanıq suda balıq tutmaq zamanı keçdi»

■ səh. 10 ■

«Çeçen uğursuzluğundan» sonra Rusiyada Azərbaycan
diasporunun yeni milli münaqişələrə çəkilmək ehtimalları...

■ səh. 6 ■

Ermənistanda araq-konyak biznesi Paşinyanın
iqtisadi islahatlarına qarşı qalxdı...

■ səh. 7 ■

■ səh. 4 ■
Müxalifətçilik
missiyası və
Azərbaycanın
milli
maraqları

■ səh. 13 ■
Deputat Gəncədəki
anormal
heykəlin Cavad
xana məxsusluğunu
birmənalı inkar etdi...

■ səh. 6 ■
Cecen-Azərbaycan
münasibətlərində
intensiv erməni
fitnəkarlığının uzaq
və yaxın hədəfləri...

■ səh. 12 ■
İqtisadçı-alim
"Fitch"-in Azərbaycanda
iqtisadi artımla
bağlı dediyi
rəqəmlə razılaşmadı...

■ səh. 14 ■
"Boz ədəbiyyata xidmət edən
qadınlar müxtəlif vasitələrlə müxtəlif
alimlərin, akademiklərin yanına
yollar tapırlar və onları bezdirib
kitabları üçün "xeyir-dua" alırlar"

Prezident İlham Əliyev Böyük Britaniya Baş nazirinin Azərbaycan üzrə ticarət elçisini qəbul edib

Prezident İlham Əliyev fevralın 18-də Böyük Britaniyanın Baş nazirinin Azərbaycan üzrə ticarət elçisi Baronessa Emma Nikolsonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Baki-xeber.com-un prezidenr.az saytıdan əldə etdiyi xəbərə görə, görüşdə Böyük Britaniyaya səfərini və Baş nazir xanım Tereza Meylə görüşünü məmnunluqla xatırlayan Prezident İlham Əliyev Baronessa Emma Nikolsonun Azərbaycanla Böyük Britaniya arasında dostluq və tərəfdaşlıq əlaqələrinin inkişafındakı rolunu və verdiyi töhfələri yüksək qiymətləndirir.

Böyük Britaniya Baş nazirinin Azərbaycan üzrə ticarət elçisi Baronessa Emma Nikolson Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri xanım Tereza Meyin salamlarını dövlət başçısına çatdırıb.

Görüşdə Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasının növbəti iclasının Bakıda keçirilməsinin önəmi vurğulanıb, Azərbaycanla Böyük Britaniya arasında enerji sahəsində əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyi qeyd olunub.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında səhiyyə, turizm, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdə əməkdaşlığın perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb, əlaqələrimizin inkişafında yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin əhəmiyyəti vurğulanıb.

Dövlət başçısı Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri xanım Tereza Meyin salamlarına görə minnətdarlığını bildirib, onun da salamlarını Böyük Britaniyanın Baş nazirinə çatdırmağı xahiş edib.

Sumqayıtda bir tələbə Prezidentdən nə istədi?

Prezident İlham Əliyev fevralın 18-də Sumqayıta səfəri çərçivəsində burada inşa edilən dənizkənarı bulvarda yaradılan şəraitlə tanış olub və dənizkənarı bulvarda Sumqayıt sakinləri dövlət başçısına yaxınlaşaraq onunla söhbət ediblər.

Bir tələbə Prezidentlə maraqlı mövzuda danışdı və istəyini dilə gətirib: "Sizi bir tələbə kimi salamlayıram, bizim Sumqayıtımıza xoş gəlmisiniz. Tələbələrin təqaüddünü artırdığınıza görə Sizə çox təşəkkür edirəm. Tələbələr adından Sizdən bir xahişim də var. Sumqayıt Dövlət Universitetinin, şəhərdəki kolleclərin yataqxanala-

rındakı məcburi köçkünlərin köçürülməsini və biz tələbələrin orada yerləşdirilməsi

üçün göstəriş verməyinizi Sizdən xahiş edirik". Prezident İlham Əliyev

cavabında "Biz bu məsələni də həll edəcəyik. Bu il bu məsələ həll olunmalıdır" deyib.

Ermənilər Xocalıdan 10 gün əvvəl Qaradağlıya divan tutdu - 91 nəfər qətlə yetirildi...

Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndinin Ermənistan tərəfindən işğal edilməsindən və kənd sakinlərinin soyqırımına məruz qalmasından 27 il ötür. Xocavənd rayonunda bu münasibətlə anım tədbiri keçirilib.

Komitədən "Bakı-Xəbər"ə verilən məlumata görə, təd-

birdə Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev, Xocavənd rayon icra hakimiyyətinin başçısı Eyvaz Hüseynov, Dövlət Komitəsinin və yerli icra orqanlarının əməkdaşları, mətbuat və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edib.

Əvvəlcə vətənimizin ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçmiş şəhidlərin xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədilə Nərgiztəpədə ucaldılmış abidə kompleksini ziyarət edilib.

Faciənin ildönümü ilə əlaqədar keçirilən tədbirdə qeyd olunub ki, 4 il erməni işğalçılarına qarşı mübarizə aparan Qaradağlı kəndində Qarabağ müharibəsinin ən dəhşətli faciələrindən biri yaşanıb. Erməni quldurları 1992-ci il fevralın 17-də kəndi işğal edərək yandıraraq, dinc əhaliyə qarşı soyqırımını həyata keçiriblər. Kəndin 91 sakini amansızcasına qətlə yetirilib, 200 ev, 1 mədəniyyət evi, 320 yerlik orta məktəb binası, 25 çarpaylıq xəstəxana binası və digər obyektlər, azərbaycanlılara məxsus tarixi, dini, mədəni abidələr və qəbiristanlıq dağıdılıb. Kəndin 800 nəfərə yaxın sakini məcburi köçkün düşüb.

Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev çıxışında vurğulayıb ki, Dağlıq Qarabağda erməni separatizminin

baş qaldırması, Ermənistanın yenidən ərazi iddiaları irəli sürməsi və işğal siyasəti aparması Azərbaycanın o vaxtkı rəhbərliyinin sərişsizliyi və qətiyyətsizliyi ilə əlaqədar idi. Təəssüf ki, həmin dövrdə respublikaya rəhbərlik edən şəxslər öz məsuliyyətini dərk edərək, milli maraqlarımızı qoruya bilmədilər.

Xocavənd rayon icra hakimiyyətinin başçısı Eyvaz Hüseynov çıxışında qeyd edib ki, Qaradağlı faciəsinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə Azərbaycan dilində və xarici dillərdə "Soyqırım: Qaradağlı", "Soyqırım Qaradağlı: davam edir..." və "Qaradağlı, mübarizə" sənədli filmləri çəkilib. Ermənis-

tan silahlı qüvvələrinin Qaradağlı kəndində törətdiyi soyqırımını şahidlərin dili ilə kitabı hazırlanıb. Bundan başqa, şəhidlərin xatirəsini əbədiləşdirmək üçün Yeni Qaradağlı, Yeni Xocavənd qəsəbələrində və Nərgiztəpə ərazisində abidə kompleksləri ucaldılıb. Rayonun sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində əldə edilmiş uğurlardan, məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli ilə bağlı görülən işlər barədə də məlumat verilib.

Tədbirdə Xocavənd rayonundan olan ziyalılar, Qaradağlı sakinləri çıxış edib.

Sonda Qaradağlı faciəsi-nə həsr edilmiş film nümayiş olunub.

Britaniyada kilsənin üzərində nəhəng Rusiya bayrağı asıldı - Britaniya ilə Rusiya arasında yeni qalmaqal...

Keçən il keçmiş sovet agentı Sergey Skripalin zəhərlənməsinə görə Böyük Britaniya ilə Rusiya arasında yaranmış böhran daha da dərinləşir.

Baki-xeber.com xəbər verir ki, Britaniyanın Solsberi şəhərində XIII əsrdə inşa edilmiş və hazırda bərpası davam edən Müqəddəs Məryəm Ana Kafedral Kilsəsi üzərinə Rusiya bayrağının asılmasına

görə iki ölkə arasında gərginlik yenidən artıb. Nəhəng Rusiya bayrağı kilsə üzərində

bazar günü iki nəfər tərəfindən asılıb. Britaniya mətbuatı Skripal olayından sonra Rusiyanın nəhəng bayrağı ilə Britaniyaya əzələ nümayiş etdirdiyini yazır. Rusiya konsulluğu isə bayrağın ruslar tərəfindən asılmadığını, hadisə ilə heç bir bağlılığının olmadığını bildirib. Hadisəni tənqid kimi dəyərləndirən konsulluq bunun Skripal olayı ilə bağlanmasının da üzücü olduğunu deyib.

DEMOKRATİK, MÜSTƏQİL QƏZET

BAKİ
XƏBƏR

Haftədə 5 dəfə çıxır
Qəzet 2003-cü ildən nəşr olunur

www.baki-xeber.com

«Bakı-Xəbər» qəzetini hər səhər evinizdə və iş yerinizdə əldə etməyin ən asan yolu - **Abunə!**

Abunə istəyinizdən asılı olaraq 1-12 aylıq müddətə yazılır.

1 aylıq abunə qiyməti - 8 AZN
3 aylıq abunə qiyməti - 24 AZN

Abunə yazılışı aşağıdakı mətbuat yayım şirkətləri vasitəsilə həyata keçirilir:

QAYA - telefonlar: (012) 564-63-45; 564-48-96
Azərmətbuatıyayım: (012) 441-19-91; 440-27-85; 440-39-83
Press Inform: (012) 498-00-80; (055) 315-60-02

Prezident İlham Əliyev fevralın 18-də Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "SOCAR Polymer" layihəsi çərçivəsində inşa edilən yüksəksıxlıqlı polietilen zavodunun açılışında iştirak edib. "Trend" Prezidentin Mətbuat Xidmətinə istinadən xəbər verir ki, Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Rövnaq Abdullayev və "SOCAR Polymer" MMC-nin baş direktoru Fərid Cəfərov dövlət başçısına görülən işlərlə bağlı məlumat verib.

"SOCAR Polymer" Azərbaycanın neft-kimya sənayesində dövlət-özel sektor tərəfdaşlığı üzrə yaradılan ilk şirkətdir. Layihəni həyata keçirmək üçün İtaliyanın "Maire Technimont", Niderlandın "Fluor" şirkətləri və digər şirkətlər cəlb edilib.

Kollektivlə görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev deyib:

- Mən çox şadam ki, bu zavodda işləyənlərin mütləq əksəriyyəti gənclərdir...Keçən il polipropilen zavodunun açılışı rəsmi qaydada qeyd olundu. Bu gün isə biz yüksək sıxlıqlı polietilen zavodunun açılışını qeyd edirik. Beləliklə, "SOCAR

Polymer" tam gücü ilə işə başlayır. Bu, çox əlamətdar hadisədir. Bu, ölkəmizin inkişafını göstərir. Bu, ölkəmizə xarici maliyyə qurumları tərəfindən inamın təzahürüdür. Çünki bildiyiniz kimi, bu zavodun tikintisində xarici banklar fəal iştirak ediblər. Bu, bütövlükdə ölkəmizdə gedən sənayeləşmə siyasətinin gözəl nəticəsidir.

Siz - burada çalışan gənclər yaxşı bilirsiniz ki, zavodun istehsal gücü 300 min ton olacaqdır. Bu, bizim qeyri-neft ixracımızın 15 faiz artımı deməkdir. Bizim əsas məqsədimiz qeyri-neft ixracını artırmaq, ölkə iqtisadiyyatını şaxələndirmək, yeni iş yerləri aç-

Prezidentin Sumqayıtda açdığı zavod qeyri-neft ixracını 15 faiz artıracaq

maq və Azərbaycanda müasir texnologiyalı müəssisələrin yaradılmasına nail olmaqdır.

Keçən il qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalı 9 faizdən çox artmışdır, bu ilin birinci ayında isə 14 faizə yaxın artmışdır, o cümlədən bu zavodların fəaliyyətə başlaması nəticəsində. Bu zavodun fəaliyyətə başlaması Sumqayıt şəhərinin ümumi inkişafına da böyük töhfədir.

Prezident İlham Əliyev fevralın 18-də Sumqayıta səfəri çərçivəsində burada inşa edilən dənizkənarı bulvarda yaradılan şəraitlə də tanış olub.

Prezidentin Mətbuat Xidmətindən agentliyə ve-

rilən məlumata görə, dənizkənarı bulvarda Sumqayıt sakinləri dövlət başçısına yaxınlaşaraq söhbət ediblər. Bəzi nümunələr...

Sakin: Hörmətli Prezidentimiz, Sizin bu gelişiniz Sumqayıt üçün, bizim üçün toy-bayramdır. Bunun iki böyük amili, bir nəticəsi var. O amilin biri odur ki, hörmətli Prezidentimiz, Ali Baş Komandanımız xalqın arasındadır. İkinci böyük amil ondan ibarətdir ki, ölkəmizin bütün əhalisi, bütün sakinləri Prezidentimizin tərəfindədir. Bunun nəticəsi nədir? Nəticə odur ki, xalqla Prezidentin böyük monolit birliyi var. Bəzən elə olur ki, öz ayaq-qabısının ölçüsü qədər bir

iş görə bilməyənlər bu qədər gözəlliyə, bu qədər inkişafa ağız büzürlər. Amma onlar bu monolit birliyin qabağında dura bilməzlər, qəti dura bilməzlər.

Sakin: Bir şəhid anası kimi, leytenant anası kimi Sizə çox-çox təşəkkür edirəm ki, bütün şəhid ailələrinə yardım etdiniz, kömək etdiniz. Onların başının üstündə həmişə bir ata, oğul, qardaş kimi olarsınız.

Sakin: Mən zabitem, Qarabağ döyüşlərində iştirak etmişəm, qaziyəm. Əvvəla, Sizə "Xoş gəlmisiniz!" deyirik, Allah Sizi qorusun. Siz Azərbaycanın başının tacı olan şəhidlərin ailələrini qəbul etdiniz, o duyğulu anları biz indi də yaşayırıq. Bir daha sübut etdiniz ki, hə-

min yaşlı şəhid ailələrinin bir oğlusunuz, bu gün həddi-buluğa çatan şəhid övladlarına bir böyük qardaş-sınız.

Sakin: Sizi bir tələbə kimi salamlayıram, bizim Sumqayıtımıza xoş gəlmisiniz. Tələbələrin təqaüdünü artırdığınıza görə Sizə çox təşəkkür edirəm. Tələbələr adından Sizdən bir xahişim də var. Sumqayıt Dövlət Universitetinin, şəhərdəki kolleclərin yataqxanalardakı məcburi köçkünlərin köçürülməsini və bizim tələbələrin orada yerləşdirilməsi üçün göstəriş verməyinizi Sizdən xahiş edirik.

Prezident İlham Əliyev: Biz bu məsələni də həll edəcəyik. Bu il bu məsələ həll olunmalıdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, professor Əli Həsənov facebook səhifəsində "Müxalifətçilik missiyası və Azərbaycanın milli maraqları" sərlövhəli məqaləsini yerləşdirib. AZƏRTAC mövzuya ictimai marağı nəzərə alaraq məqaləni təqdim edir.

1988-ci ildən bəri Azərbaycanın aktiv siyasi həyatındayam. 1993-cü ildən isə Prezident komandasında vətəndaş cəmiyyəti təsisatları - QHT-lər, KİV-lər və siyasi partiyalarla əlaqələrlə birbaşa məşğul oluram. Məsuliyyətlə söyləyə bilərəm ki, bütün fəaliyyətim dövründə həm dövlətimizin qurucusu ümummilli lider Heydər Əliyev, həm də onun siyasi varisi Prezident İlham Əliyev siyasi plüralizmi və çoxpartiyalı sistemi Azərbaycanın demokratik inkişafının təməl prinsipi kimi görüblər, ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin mühüm segmenti olaraq həm ictimai, həm də siyasi opposentlik mexanizmlərinin işlək və çevik olmasına çalışıblar, çoxrəngli ideoloji-siyasi palitranın mövcudluğunu arzu ediblər. Çünki cəmiyyətdəki fərqli kəsimlərin, o cümlədən müxalifətin də cari proseslərə, gələcəyə hesablanmış konsepsiyalara baxış və rəylərini bilmək, alternativ ideyaları dəyərləndirmək və yeri gələndə, ən azı ehtiyat variant olaraq nəzərdə saxlamaq tək cəmiyyət rəhbərliyi üçün vacib şərtdir.

Hakim komandanın məsul üzvlərindən biri olaraq məhz bu yanaşmanı əsas götürməklə ötən illər ərzində ölkənin siyasi səhnəsində yer alan, yer almaq istəyən, siyasi proseslərə istər açıq, istərsə də dolayı şəkildə təsir göstərməyə cəhd edən çeşidli qrupların, ayrı-ayrı şəxslərin fəaliyyətini müşahidə və təhlil etmək imkanım olub. Qənaətlərimi qısa və ən ümumi şəkildə belə ifadə edə bilərəm: əks düşərgənin ümumi tablosunda konstruktiv qüvvələr də yer alıb, destruktiv qüvvələr də; bir zamanlar özlərini "milli demokrat" adlandıran, amma sonradan Avropa Liberal Demokrat İttifaqına qatılmaq naminə dəyərlərini dəyişən sağçıları da var, özlərinə gah şimalda, gah da cənubda himayədar axtaran solçular da; dünyəvi konstitusion quruluşu əsl dövlətçilik istehkamı olaraq qorumağa hazır olan sekulyarlar da məlumdur, bu quruluşu istisna edən qarışıq öpdükləri əlin fitvasına təslim etməyə hazır olan klerikallar da. Sosial bazasını, ictimai dəstəyini Azərbaycan xalqı arasında axtaran və siyasi perspektivini milli iradəyə bağlayan qüvvələrin də şahidi olmuşuq, bütün iddialarını xarici paytaxtlardakı qaranlıq kulislərdə qəbul ediləcək hansısa qərarların öhdəsinə buraxanları da. Lakin Azərbaycanın müstəqil bir dövlət kimi öz əzəllərini möhkəmləndirməsi, ehtiyac yarananda, müstəqilliyimizi istəməyən qüvvələrə nümayiş etdirməsi, regional gücə, beynəlxalq arenada söz sahibinə

çevrilməsi baxımından yetərinə təlatümlü keçən ötən illərdən hasil etdiyim bir qənaət də budur ki, milli mənafehlərə, ümumi və strateji maraqlara çox asanlıqla arxa çevirərək dövlətə və dövlətçiliyə qarşı opposentlik edən əsas siyasi qruplardan biri Əli Kərimli və onun çevrəsindəki şəxslərdir.

Bu maddi maraq qrupu ta komsomolçu keçmişlərdən üzü bəri daim "maliyyəni verən musiqini də sifariş edər" devizi ilə hərəkət edərək, əvvəlcə mənsub olduqları siyasi partiyaların paramparça vəziyyətə düşməsi üçün heç nədən, hətta liderlərinə xəyanət etməkdən də çəkinməyiblər, sonra isə qazandıqları "təcrübəni" Azərbaycan dövlətinə, xalqına, milli maraqlarımıza qarşı istifadə etməyə başlayıblar. Hazırda bu qrup milli dəyər, məfkurə və müqəddaratımızı zidd olan ritorikaları ilə Azərbaycanda böyük vəsətlə gerçəkləşən və son zamanlar daha da intensivləşən islahatlara hər addımbaşı kölgə salmaq yolunu tutublar.

Sirr deyil ki, Prezident İlham Əliyev həyata keçirdiyi bir çox islahatların nəticəsi kimi son aylarda büdcəmizin artan imkanlarını sosial problemlərin həllinə yönəltməkdən, iqtisadi liberallaşmanı sürətləndirdikdən, siyasi plüralizmin genişlənməsi və bütövlükdə ölkəmizdə insan kapitalının sürətli inkişafına xidmət edən çoxsaylı qərarlar qəbul etdikdən sonra məlum xarici anti-Azərbaycan qüvvələr daha da fəallaşıblar. Bu qüvvələr xaricdəki anti-Azərbaycan şəbəkəsi və ölkəmizin daxilindəki "beşinci kolonu", bir çox digər uzantılarını, o cümlədən Əli Kərimlini və onun qrupunu fəallaşdıraraq işə qoşublar.

Əli Kərimlinin xaricdə mənzil tapan internet resurslarından birinə müsahibə verərək Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə Azərbaycan hakimiyyətinin həyata keçirdiyi effektiv siyasəti öz mərkəzi maraqları çərçivəsində şərh etməyə çalışması da həmin şəbəkənin fəaliyyətinin bir təzahürüdür. Bəri başdan qeyd edim ki, Əli Kərimlinin müsahibədə səsləndirdiyi fikirlərin hamısı əsassız, reallıqdan uzaq,

onun daxili aləminin inikası olmaqla, dövlətə və xalqa son dərəcə yad münasibətinin, ikrahla yanaşmasının ifadəsidir. İrəli sürdüyü və

başlayırlar ki, guya, Azərbaycan hakimiyyətinin son qərarları və addımları yanvarın 19-da müxalifətin keçirdiyi etiraz aksiyasının nə-

nümayəndələri də haçansa tutduqları postlara yenidən qovuşmaq üçün Əli Kərimlinin liderliyini qəbul etmir, onu öz revanş arzularının

yaxud hansısa ideologiya üçün vasitə, xammal olaraq görmür. Ümummilli Liderimizdən bizə miras qalan ən mühüm tövsiyə budur - dövlət vətəndaş üçündür. Biz gəncləri, cənab Prezidentin ifadə etdiyi kimi, Azərbaycanın gələcəyi olaraq görürük, onların öz milli dəyərlərini, milli ruhumuzu qoruyaraq ən çağdaş elmlərə, çağdaş ixtisas və peşələrə yiyələnməsinə çalışırıq... Bəli, İlham Əliyev dövlətin vəsaiti ilə hansısa şübhəli ideologiyalara xidmət edən, antmilli ruh daşıyıcısı olan yeni nəsil yetişdirməklə məşğul olmur, öz milli mənsubiyyəti və doğma Azərbaycanı ilə fəxr edən gəncliyin formalaşması üçün çalışır.

Bütün bunların nəticəsidir ki, Əli Kərimli xalqımızın xüsusi həssaslıq nümayiş etdirdiyi 20 Yanvar günündə Şəhidlər Xiyabanına ziyarətə gələn, ümumiyyətlə, onun mövcudluğu ilə maraqlanmayan kütlənin qarşısına keçib, öz ətrafında izdiham görüntüsü yaratmağa çalışırdı. Lakin bu cür illüziyalar yaratmaq istəyi son nəticədə elə öz əleyhinə işlədi və cəmi bir neçə gün sonra Məmmədamin Rəsulzadənin heykəlinin ziyarətinə on minlərin önündə gedəcəyini bəyan etdiyi halda, Novxanıya 120 nəfərlə daxil oldu. Bu isə onun "liderliyini" dirnaq arasına saldı, ciddiyyətdən nə qədər uzaq olduğunu hər kəsə agah etdi. Bu adamların siyasət anlayışı da qeyri-ciddidir, dedi-qodusu da öz səviyyələrindən o tərəfə getmir.

Əli Kərimli müsahibəsində sual edir ki, "hakimiyyətdə olduğu dövrə İlham Əliyev Azərbaycan xalqı və dövləti üçün nə edib?" Bu suala mən cavab verəcəyəm və həm də Əli Kərimli və ətrafı kimi subyektiv mülahizələrə ictimai rəyi manipulyasiya etmək üçün deyil, real faktlarla danışacağam.

Müasir dünyada zaman və şərtlər sürətlə dəyişir, Azərbaycan hakimiyyəti məhz dövrün çağırışları, müasirliyin parametrləri, tələqinin cazibəsi ilə hərəkət edir. Bugünkü Azərbaycan sosial-iqtisadi baxımdan tam yenilənib. Ötən 15 ildə Azərbaycanın həm paytaxtı, həm də bölgələrimiz müasirləşib, məmləkətimizin dörd bir yarımda istehsal və xidmət obyektləri yaradılıb, milyonlarla insan işlə təmin edilib...

2005-ci ilin parlament seçkilərində teledebatlarda çıxış edən o vaxtkı müxalif namizədlərdən biri Azərbaycanın həqiqətən də kiçik olan dövlət büdcəsini Baltıqyanı ölkələrdən birinin büdcəsi ilə müqayisə edib, hakimiyyətə gələcəyi təqdirə, büdcəni 5 milyard manata qədər artıracağını vəd verirdi. İlham Əliyev, əlbəttə belə bir vəd vermədi, amma növbəti seçkilərdə opposentlərinin xəyal etdiyi büdcə göstəricisindən bir neçə dəfə çox büdcə ortaya qoydu. Çünki, o, populist vədlər siyasətçisi deyil, real əməl və əməl sahibidir.

Məqalənin tam mətni ilə baki-xeber.com saytında tanış ola bilərsiniz

Müxalifətçilik missiyası və Azərbaycanın milli maraqları

Əli Kərimli Azərbaycana Suriyanın "inqilab təcrübə"sinə idxal etmək istəyir, Azərbaycan hakimiyyəti isə dünyaya "ASAN xidmət" inqilabının təcrübəsini yayır

heç bir arqumentə tab gətirməyəcək iddialarının əsasında dayanan motiv də aydındır. O, hər vaxt hakimiyyət və onun həyata keçirdiyi siyasət barədə cəmiyyətdə formalaşmış müsbət rəyi qalamağa çalışır.

Görünən reallıq odur ki, istər daxili siyasətdə, istərsə də diplomatik müstəvidə İlham Əliyev hakimiyyətinin qazandığı hər bir uğur Əli Kərimli və bu tipli insanların siyasət iflasını dərinləşdirir, onları cəmiyyətin dinamika-sından geridə qoyur, ictimaiyyətin diqqət mərkəzindən uzaqlaşdırır. Belə olan halda isə, onlar özlərini nəinki hakimiyyət uğrunda mübarizənin real subyekti kimi təqdim edə bilmirlər, hətta əbədi müxalifət titulu da itirmək təhlükəsi ilə üzləşərək xaricdən ötürülən maliyyələr-dən məhrum olacaqlarını real təhlükə kimi gözlərinin qarşısına alırlar. Odur ki, sağlam müxalifətçilik zehniyyəti ilə yürüdülməli siyasəti təhlil etmək, əgər varsa, onun nöqsanlarını göstərmək, mümkün çətinliklərə diqqət çəkmək, bu yolla müəyyən düzəlişlərə nail olmaq deyil, həmin siyasətin gerçəkləşməsi üçün zəruri olan resurs və alətləri sıradan çıxarmağa, müsbət indikatorları zərbə altına salmağa çalışırlar. Qara niyyətlərinə ağ yalanlarla heç cür bəraət qazandıra bilmədikləri hallarda isə, iddia etməyə

ticəsidir. Axı ölçüsü, tutumu hər kəsə belli olan bir meydana üç-beş min adamın iştirak etdiyi mitinq tribunadan hansı dəyərli və təzə fikir səsləndi, yeni proqram açıqlandı, hansı fərqli yol xəritəsi elan edildi ki, Azərbaycan hakimiyyəti onlara xüsusi diqqət yetirməli oldu? Doğrudanmı, bu adamlar sadəcə riyazi hesablamalar apara, bütün güclərini ortaya qoyub "Məhsul" stadionuna yığdıqları bir neçə min adamın Azərbaycanda elektoratın son dərəcə cüzi, sıfıra yaxın bir hissəsini təşkil etdiyini, tərəfdarlarının hətta ölkədə mövcud olan seçki məntəqələrinin sayından da az olduğunu görə bilmirlər? Onlar görməyə də, Azərbaycan cəmiyyəti hər şeyi yaxşı görür! Azərbaycan cəmiyyəti yaxşı görür ki, 25 ildən artıq bir müddətdə müxalifət düşərgəsində ərsəyə gətirilən "birlik formatları"nın hər biri mövsumi xarakter daşıyıb, fəslin başında "bu dəfə gəlirik" deyərək bir-birinə ümid və təsəlli verənlər axırda yabalaşmaya çıxıblar.

Azərbaycan cəmiyyətinin və onun önəmli bir kəsimi olan gəncliyin nəzərindən yayınmır ki, əvvəllər müxalif düşərgədə yaranan birlik formatlarının avangard qüvvəsini keçmiş hakimiyyətin "bəlkə də qayıtdırlar" ümidi ilə yaşayan nümayəndələri təşkil edir. İndi heç keçmiş hakimiyyət

ifadəçisi kimi görmürlər. Belə olan təqdirdə yeni nəsil niyə öz karyera imkanlarını AXCP-nin sıralarında puç etməlidir?

Ümummilli lider Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə gelişinin ilk ilində orta məktəbin birinci sinfinə gedən şagirdlər hazırda yeni təhsil sistemi üzrə magistr dərəcəsi əldə ediblər. Onların bir qismi akademik elmi fəaliyyətlə məşğul olmaq üçün təhsilini davam etdirir, xeyli hissəsi isə dövlət qurumlarında, özəl müəssisə və şirkətlərdə çalışır. Onlar bilirlər ki, həm mövcud dövlət idarəçilik sistemi, həm də özəl sektor Azərbaycanda məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin, onun siyasi kursunun davamçısı Prezident İlham Əliyevin hakimiyyəti sayəsində bərqərar olub. Azərbaycan gəncliyinin məhz bunun fərqində olması nəticəsidir ki, Əli Kərimlinin sədrlik etdiyi təşkilatda son bir neçə ildə ali məktəbdən məzun olmuş, dövlət qurumlarını heç demirəm, özəl sektorda uğur qazanmış, vətəndaş cəmiyyəti qurumlarında, mətbuatda öz intellekti və istedadı ilə önə çıxmış gənclər yox səviyyəsindədir. Belə bir ölü təşkilat və həmin təşkilatın sədri ictimai-siyasi proseslərə hansı müsbət dinamika gətirə bilər ki?

İndi ən ucqar kəndlərimizdə böyüyən gənclər dövlətin himayəsi sayəsində aparcı xarici universitetlərdə təhsilə müxtəlif pillələr üzrə yaxşı perspektiv vəd edən, dünyanın gələcəyini müəyyən edəcək ixtisaslara yiyələnməkdədirlər. Əlbəttə, deyilə bilər ki, AXC hakimiyyəti illərində də xaricə təhsil almağa göndərilənlər olub. Amma o göndərişin coğrafiyası tək cəmi bir ölkə ilə yekunlaşırdı, tələbələr həmin ölkənin ümidinə buraxılırdı və gənclər zərurət duyulan peşə və ixtisaslara deyil, AXC hakimiyyətinin ideoloji beyniyuma, azərbaycanlıları "yenidən formatlama" siyasətinə uyğun olaraq əsasən filologiya, tarix, sosial elmlər kimi sahələrə yönləndirilmis-dilər. AXC və YAP iqtidarlarının fərqi də bundadır: bizim partiya vətəndaş dövlət və

Mətbuat Şurasında Qətər jurnalisti öz ölkəsinin Ermənistanla əlaqəsinə dair fakt istəmişdi, bu da fakt...

Xəbər verildiyi kimi, ərəb ölkələrindən olan bir qrup jurnalist fevralın 10-dan 16-dək ölkəmizdə səfərdə olublar. Onlar bir sıra KİV-lərdə görüşlər

keçirib, həmçinin ölkəmizin tarixi yerləri ilə tanış olublar. Həmin jurnalist heyəti fevralın 15-də Azərbaycan Mətbuat Şurasında olub. Şuradan bildirlər ki, əcnəbi jurnalistlərə

keçirilən görüşdə Azərbaycan mediası ilə dünya mediası arasındakı əməkdaşlığın formaları, ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin xaricdə təbliği məsələləri, həmçinin söz və ifadə azadlığı müstəvisində nə

təmsilçisi olduğu və digər ərəb ölkələrinin Ermənistanla yaxın münasibətdə maraqlı olduqlarını çatdırıb. Aydın Quliyev hətta ölkə başçısı İlham Əliyevin fikirlərindən sitat da gətirib ki, məscidləri dağı-

dan bir ölkə İslam dünyasına dost ola bilməz. Həmin vaxt Qətərdən olan jurnalistlər belə bir sualla müraciət ediblər: "Sizdə Qəterin Ermənistanla əlaqə qurmasına dair konkret fakt varmı?"

Onların diqqətinə çatdırılıb ki, belə bir faktlar mövcuddur, zaman-zaman mediada səslənib.

Hətta MŞ İdarə Heyətinin digər üzvü Umud Mirzəyev Qətərdən olan jurnalistlərin diqqətinə çatdırıb ki, Ermənistan bu yaxınlarda onların ölkəsində səfirlik açmağı da planlaşdırır.

Umud Mirzəyev bu istiqamətdə razılığın da əldə olunduğuna dair məlumatı ərəb jurnalistlərin diqqətinə çatdırıb. Qətərli jurnalistlər buna dair də konkret faktın ortaya qoy-

ulmasını istəyiblər.

Qətərli jurnalistlər belə bir faktı görmək istəyirlərsə, erməni KİV-lərini nəzərdən keçirsinlər. Bütün erməni saytları Münhenə etdiyi səfər çərçivəsində Ermənistan prezidenti Armen Sarkisyanla Qətər əmiri arasında olan görüşə dair məlumatları paylaşırırlar.

Ermənistan prezidentinin mətbuat xidmətinə istinadən bildirilir ki, ölkə başçıları qarşılıqlı olaraq, bir-birini rəsmi səfərlə ölkələrinə dəvət ediblər. Həmçinin strateji əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə dair fikir mübadiləsinin aparıldığına dair razılaşma əldə olunub.

Qətərli jurnalistlərə bundan tutarlı fakt ola bilərmi?

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Fevralın 17-si axşam saatlarından başlayaraq, tanınmış ssenarist Rüstəm İbrahimbəyovun Bakıda olmasına dair informasiyalar bütün sosial şəbəkələri bürüdü. Əvvəl bu informasiya böyük tərəddüdlə qarşılandı. Sonra isə R.İbrahimbəyovun Bakıdakı restoranlardan birində tanınmış şəxslərlə fotoları paylaşılmağa başladı.

"Rüstəm İbrahimbəyovun 40 illik dostu kimi həmin məclisə dəvət almışdım"

Ardınca, fotoda olan şəxslər R.İbrahimbəyovun həqiqətən Bakıda olduğuna dair informasiyaları təsdiqlədilər. Həmin məclisdən paylaşılan fotolarda Yazıçılar Birliyinin sədri Anar, Azərbaycan Rəsamlar İttifaqının sədri Fərhad Xəlilov, professor Qulu Məhərrəmli, kinorejissor Tahir Təhiroviç, şair Baba Vəziroğlu və başqa tanınmış şəxslər də yer alıb.

Xatırladaq ki, Milli Şuranın fəxri sədri R.İbrahimbəyov 2013-cü il prezident seçkilərində iştirak qərarından sonra Azərbaycana

qayıtmaqdan imtina etmişdi. Onun barəsində hər hansı cinayət araşdırması olmasa da, İbrahimbəyov həbs təhlükəsini nəzərə alıb, Azərbaycana gəlmədiyini bildirmişdi. Bu səbəbdən də R.İbrahimbəyovun qəfil Bakıda peyda olması çoxlu mülahizələrə yol açmış olub. Bəziləri burada qərribə nəyinse olma-
dığını deyib. Digərləri isə İbrahimbəyovun Bakıya dönməsi və ölkənin tanınmış simaları ilə restoranda özünün 80 illik yubileyini qeyd etməsini siyasi hakimiyyətlə anlaşılanın əla-

məti kimi yozublar. Ən maraqlısı isə budur ki, Rüstəmbəyovun iştirak etdiyi məclisdə onun fəxri sədri olduğu Milli Şuradan kimse iştirak etməyib. Ən

aydınlıq gətirmək üçün Milli Şuranın yaradıcılardan olan, qurumun Koordinasiya Şurasının üzvü Eldəniz Quliyevlə əlaqə saxladım. Eldəniz

kino sahəsində onunla çalışmış insanları ətrafına yığdı".

"Fotolarda görünməsəniz də, sizin də həmin məclisdə iştirak etdiyinizə

ki, R.İbrahimbəyov siyasi iddialarla artıq çıxış etmədiyini çoxdan bəyan edib. Hətta Milli Şuraya sədrlik etdiyi vaxtda o deyirdi ki, məcburən, başqa çıxış yo-

Milli Şuradan Rüstəm İbrahimbəyovun Bakıya gəlişinə ilk reaksiya...

Eldəniz Quliyev: "Mən orada siyasilərdən kimisə görmədim"

azı, paylaşılan fotolarda biz bunu görə bilmədik. Sonradan məlum olub ki, R.İbrahimbəyov Bakıya fevralın 15-də gəlib.

Vətənə səfəri 80 illik yubileyi ilə bağlı olan R.İbrahimbəyov fevralın 17-də Azərbaycan kinematoqrafları ilə görüşüb, Kinematoqraflar İttifaqının yığıncağına qatılıb. Verilən xəbərlər sırasında onun siyasətdən birdəfəlik çəkilməsi də var. Bu səbəbdən o, Bakıda eks sədri olduğu Milli Şuranın üzvlərindən heç biri ilə görüşməyib. Yalnız Eldəniz Quliyev istisnadır. Onun da siyasi sima kimi deyil, kinematoqraf həmkar qismində İbrahimbəyovun yanında yer aldığı iddia edilir.

Bütün bu məsələlərə

Quliyev "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında R.İbrahimbəyovun Bakıya gəlişini müsbət hal kimi dəyərləndirdiyini bildirdi: "Mən bunu hakimiyyətin yeni bir açılış siyasətinin əlaməti kimi qəbul edirəm. 80 yaşlı dünya şöhrətli bir adamın ölkəyə qayıtmasında hansı problem ola bilər?"

Ona heç Milli Şuranın prezidentliyə namizədi kimi təzyiqlər də olmayıb. Rəhbərlik etdiyi Kinematoqraflar İttifaqı ilə bağlı müəyyən anlaşılmalıqlar vardı.

R.İbrahimbəyov Azərbaycanın Xalq yazıçısı, ABŞ Kino Akademiyasının üzvü və saymaqla qurtarmayacaq dərəcədə titullara malik insandır. O budəfəki gəlişində də daha çox

dair məlumatlar var, bunları nə dərəcədə doğru saymaq olar", sualına isə E.Quliyev belə cavab verdi: "Bəli, mən həmin tədbirdə iştirak etmişəm. Amma mənim dövlətimdə siyasi çalar axtarmaq düz olmaz. Mən orada siyasilərdən kimisə görmədim. R.İbrahimbəyovun 40 illik dostu kimi həmin məclisə dəvət almışdım. Eyni zamanda, mən SSRİ və Azərbaycan Kino İttifaqının üzvü olmuşam. Həmin məclisin formatına tam uyğun adam sayıla bilərdim".

"Rüstəm İbrahimbəyovun bundan sonra siyasi iddialarla çıxış edib-etməyəcəyi" ilə bağlı suala isə Eldəniz Quliyev belə cavab verdi: "Açıq deyim

lu olmadığı üçün belə bir prosesə qol qoyub.

Sonra isə çəkilib kənara, öz yaradıcılığı ilə məşğul olub. Mənə elə gəlir ki, baş verənlərin hamısına normal baxmaq lazımdır. Qeyd edirəm ki, son zamanlar hakimiyyət tərəfindən normal addımların atıldığını müşahidə edirik. Bütün bunları mən bir vətəndaş olaraq müsbət dəyərləndirirəm".

Artıq R.İbrahimbəyovun dostları sosial şəbəkələrdə onun ölkəni tərk etdiyini yazıblar.

Bütün baş verənlərdən sonra belə bir nəticə çıxara bilərik: R.İbrahimbəyov qayıtsa da, siyasətdən birdəfəlik getdi...

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Rusiyada azərbaycanlılara qarşı hazırlanan növbəti təxribat fiaskoya uğradı. Söhbət Rusiyada yaşayan azərbaycanlılarla çeçen əsilli vətəndaşları üz-üzə qoymaq cəhdindən gedir. Hər iki millətin sayılıb-seçilən nümayəndələri və rəsmilərinin proseslərə operativ müdaxiləsindən sonra genişmiqyaslı provakasiyanın qarşısı alınmış oldu. Ancaq gəlin etiraf edək ki, məsələ bununla bitmir.

Çünki Rusiyada çeçenlərdən başqa digər millətlər də yaşayır ki, nə vaxtsa onlarla da azərbaycanlıları üz-üzə qoymaq cəhdləri ola bilər. Hər halda, biz bunları qabaqcadan analiz etməliyik. Bilməliyik ki, bizi Rusiyada hansı millətlərlə bundan sonra təxribata çəke bilərlər və bunun qarşısını almaq üçün nələri etməliyik?

Rusiyada fəaliyyət göstərən tanınmış diaspor fəali Mirkazim Seyidov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, bu, vacib bir məsələdir: "Rusya doğrudan da çox-millətli ölkədir. Son 10 il ərzində xüsusilə də müsəlman əhalinin Rusiyada çoxalması halları müşahidə olunur. Bunun özü Rusiya ictimaiyyəti üçün bir siqnaldır. Milli

"Çeçen uğursuzluğundan" sonra Rusiyada Azərbaycan diasporunun yeni milli münaqişələrə çəkilmək ehtimalları...

Mirkazim Seyidov: "Biz daha çox Rusiyada yetişən üçüncü nəsil gənclərimizi həmin ölkənin ictimai-siyasi həyatına istiqamətləndirməliyik"

məsələ Rusiyada çox incə məqamdır. Bu istiqamətdə hər bir qurumun öz siyasəti müəyyənən. Azərbaycan diasporunu daha ciddi narahat etməli olan məsələlərdən biri də öz daxilində olan təxribatlarla bağlı olmalıdır. Rusiyada tatarlardan sonra ikinci böyük diaspora biz sahibik. Azərbaycanlılara qarşı daha çox erməni kartından istifadə edə bilərlər. Amma bu məsələ açıq mövzu olduğundan, o qədər də optimal sayılmayacaq. Çeçenlərlə baş tutmayan bu təxribatın davamı dağıstanlılarla ola

bilər. Bunu çox real görürəm. Həmçinin, Azərbaycandan olan azsaylı xalqların nümayəndələri ilə bizim aramızda qızıqdıra bilərlər. Xüsusilə də talış və ləzgilər arasında belə toxumların səpilməsinə cəhdlər görünür. Bunların baş verməməsi üçün, biz məcburi şəkildə daha sıx birləşməliyik".

Mirkazim Seyidov deyir ki, Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar təhlükəni bütün istiqamətlərdən gözləməlidirlər: "Çünki bizim Rusiyadakı diaspor fəaliyyətimizdə ciddi çatışmazlıqlar

var. Nə qədər çalışsaq da, biz Rusiyada siyasi gücə çevrilə bilmirik. Bizim elə diaspor rəhbərlərimiz var ki, erməniləri bütün milli bayramlarında təbrik edirlər. Hətta onların tədbirlərində lap yuxarı başda əyləşirlər. Belə fəaliyyəti biz daha çox ölkəmizdə olan azsaylı xalqların nümayəndələrindən görürük. Onları da məqsədli şəkildə belə provakasiyaya çəkirlər. Biz daha çox Rusiyada yetişən üçüncü nəsil gənclərimizi həmin ölkənin ictimai-siyasi həyatına istiqamətləndirməliyik.

Biz yaşlı nəsil bir çox dətalı nəzərdən qaçırmışıq. Rusiyadakı həmin səhvlərimizi yeni nəsil gənclərimizin təkrarlamasına izn verməməliyik. Bir faktı da diqqətinizə çatdırım ki, Rusiyada kriminal aləmə meyl də güclüdür. Ona görə də belə bir ölkədə istənilən təxribatı törətmək elə də çətin deyil. Biz yaşlı nəsil mənəməməliyimizi yerə qoyub, bütün stavkanı gənclərimizə etməliyik. Onda biz belə təxribatların qarşısını asanlıqla ala biləcəyik. Yeter ki, bizim gənclərimiz də, digər millətlər kimi, Rusiyanın həyatının bütün sahələrində özlərinə yer tapsınlar".

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Moskvada bir qrup çeçenin azərbaycanlılara hücumu nəticəsində baş verən kriminal insident rəsmilərin müdaxiləsi ilə böyümədən sakitləşdi. Azərbaycan Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov hadisəyə dərhal reaksiya verdi və bəyan etdi ki, "Azərbaycan hökuməti insidenti adi məişət zəminində baş vermiş kriminal hadisə kimi dəyərləndirir və hesab edir ki, belə hallar Azərbaycan və çeçen xalqları arasında tarixən mövcud olan dostluq və qardaşlıq əlaqələrinə xələl gətirə bilməz".

"Rusiyada azərbaycanlı icması tədricən güclənir və bu, Azərbaycanın da mövqelərinin güclənməsi deməkdir"

Çeçenistan tərəfi də mətbuat və informasiya naziri Cəmbulat Umarovun şəxsində Əli Həsənovun bəyanatına dəstək verdi və baş verənlərdən təəssüfləndiklərini qeyd etdi.

Hər iki tərəf məişət zəminində baş verən hadisədən kimlənsə iki xalqın dostluğuna xələl gətir-

mək üçün istifadə edə biləcəyi təhlükəsini gözəl anlayır. Buna görə də hadisədən dərhal sonra Moskvadakı Azərbaycan və çeçen icmalarının nümayəndələri bir araya gəldilər və problem həll olundu.

Lakin baş verənlərdə əsas məqam kimlərin azərbaycanlılarla çeçen-

lər arasında toqquşmaların yaşanmasında maraqlı olması sualını önə çıxarır. Təbii ki, hadisə məişət zəminində baş verib və son-da anlaşılmaqlıq həllini tapıb. Lakin Prezidentin köməkçisi Əli Həsənovun

lər?

Dünya Azərbaycanlıları Konqresi icra aparatının rəhbəri Samir Adıgözəllinin məsələyə münasibəti belə oldu: "Onlar bizimlə, faktiki olaraq, müharibə şəraitində

Azərbaycanın da mövqelərinin güclənməsi deməkdir. Bu mənərə Ermənistanın Rusiyadakı maraqlarına ziddir. Ona görə də fürsətdən yararlanıb təxribatın miqyasını daha da genişləndirməyə

sının azərbaycanlı icmasının qarşısında mövqelərini gücləndirə bilərdi ki, buna da nail ola bilmədi. Nəzərə alsaq ki, Moskvada çeçen icması erməniləri sevmir və zaman-zaman onlarla qarşı-

Çeçen-Azərbaycan münasibətlərində intensiv erməni fitnəkarlığının uzaq və yaxın hədəfləri...

Samir Adıgözəlli: "Fürsətdən yararlanıb təxribatın miqyasını daha da genişləndirməyə can atdılar"

bəyanatında qeyd etdiyi "Moskvada yaşanmış insidentdən sui-istifadə edərək xalqlarımız arasında düşmənçilik toxumu səpmək istəyən qüvvələr böyük yanlışlığa yol verirlər və öz çirkin niyyətlərinə çatmayacaqlar" fikirləri belə cəhdlərin olduğunu təsdiqləyir. Biz bu istiqamətdə xüsusilə erməni KİV-lərinin və erməni əsilli sosial şəbəkə istifadəçilərinin fəallığını müşahidə etdik. Onların bu cür qışdırıcı mövqe tutmasında məqsədləri nə ola bi-

laşdırırlar. Təbii ki, bizim bütün nailiyyətlərimiz onları kədərləndirir, məğlub biyyətlərimiz isə sevindirir. Bu səbəbdən də çeçenlərlə bağlı hadisəni ələrinə keçən mühüm fürsət kimi dəyərləndirməyə başladılar. Fikir verdinizsə, prosesin qızıdırılması erməni KİV-ləri və onların sosial şəbəkələrdəki seqmenti xüsusi aktivlik nümayiş etdirirdi. Burada onların bir sıra maraqları olub. Rusiyada azərbaycanlı icması tədricən güclənir və bu,

can atdılar. Azərbaycanlıların Moskvada digər millətlərlə, o cümlədən çeçenlərlə dostluq münasibətləri də ermənilərin arzulamadığı mənzərədir. Bununla onlar, eyni zamanda, azərbaycanlıları Rusiyanın daxili sabilliyi üçün problemlə faktor olaraq qabardırdılar.

Azərbaycanlılarla çeçenlər arasındakı kriminal insidentin böyüməsi və ermənilərin sosial şəbəkələrdə uydurduğu kimi, "qanlı hesablaşmaların" başlanması erməni icma-

durma yaşayır, o zaman, başlaya biləcək "qanlı hesablaşmada" çeçenlərin də "qan itirməsi" erməni icmasının işinə yarayardı.

Məhz bu səbəbdən də erməni KİV-ləri bu istiqamətdə xüsusi canfəşanlıq edirdi. Hesab edirəm ki, bu bizim üçün, eyni zamanda, bir test oldu. Bundan sonra bu qəbildən olan təxribatlara cəhdə ermənilərin hansı plan üzrə hərəkət edə biləcəyini də müəyyənləşdirmiş olduq. Bizim diasporumuz belə incə məsələlərdə xüsusilə diqqətli olmalıdır".

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Azərbaycanın daha çox enerji ehtiyatlarına malik olması fonunda Qərb üçün daha böyük əhəmiyyət kəsb edən ölkəyə çevrilməsi artıq dünya miqyasında da xüsusi olaraq vurğulanır. Elə bundan irəli gəlir ki, Qərbdə enerji sahəsində Azərbaycanla əməkdaşlıq etmək istəyən ölkələrin sayı da artır. Rəsmi Bakı isə belə əməkdaşlığa hazır olduğunu bildirir. Xüsusən də təbii qaz şəhəndə.

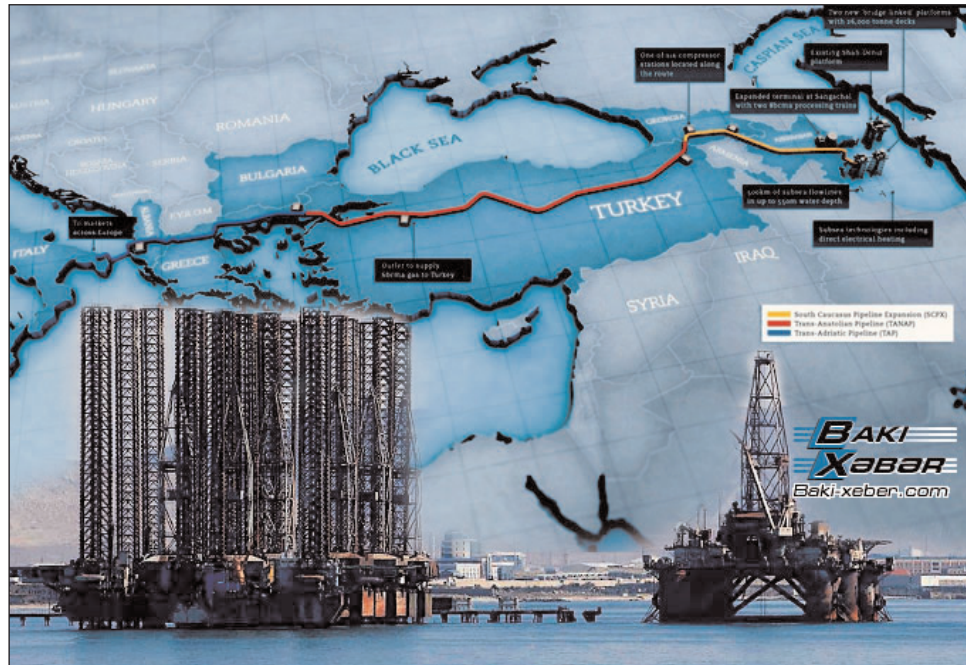
Proseslərin gedişi göstərir ki, Azərbaycan qazını Avropaya çatdıran "Cənub Qaz Dəhlizi" vasitəsilə mavi yanacaq alan ölkələrin sayında əhəmiyyətli artım ola bilər. Bunu energetika naziri Pərviz Şahbazov da təsdiq edir. Onun sözlərinə görə, "Cənub Qaz Dəhlizi" gələcəkdə daha çox Avropa ölkəsini əhatə etmək perspektivinə malikdir. Nazir 7 ölkə və çoxsaylı şirkətlərin iştirakı ilə reallaşdırılan "Cənub Qaz Dəhlizi"nin icrasının yekun mərhələyə daxil olduğunu bildirib və layihənin dünyanın enerji xəritəsini yenidən formalaşdıran strateji əhəmiyyətini diqqətə çatdırıb: "Cənub Qaz Dəhlizi" hazırda dünya enerji təhlükəsizliyi sistemində şaxələnməni mənbə və marşrutun hər biri üzrə təqdim edən ilk real layihədir. Bu layihə enerji təhlükəsizliyi baxımından həssas region sayılan Cənub Şərqi Avropa bazarına istiqamətlənsə də, gələcəkdə daha çox Avropa ölkəsini əhatə etmək perspektivinə malikdir. Bu isə onu göstərir ki, "Cənub Qaz Dəhlizi"nin inkişafı ilə Avropada enerji təhlükəsizliyi daha geniş miqyasda təmin ediləcək".

Elə ABŞ-ın Enerji İnformasiya Administrasiyasının (EIA) yaydığı məqalədə də deyilir ki, Azərbaycan Cənubi Avropa üçün daha əhəmiyyətli təbii qaz tədarükçüsü olmaq niyyətindədir. Yazıda bildirilir ki, Azərbaycan Xəzər dənizi re-

gionunda, xüsusilə Avropa bazarına mühüm xam neft və təbii qaz tədarükçüsü hesab olunur: "Azərbaycanın təbii qaz ixracı ölkə iqtisadiyyatının əhəmiyyətli hissəsinə çevrilməkdədir. Azərbaycanın hasil etdiyi təbii qazın müəyyən hissəsi ixracı yönəldilir. Azərbaycan Avropaya təbii qaz ixracını genişləndirməyi planlaşdırır. Avropa İttifaqına üzv ölkələrin rəhbərləri Azərbaycanın "Şahdəniz" təbii qaz yatağından çıxarılan qazın Cənubi Avropaya nəqlini qitənin təbii qaz tədarükü mənbələrinin şaxələndirilməsi kimi strateji məqsədi istiqamətində atılmış mühüm addım kimi qiymətləndirir. Xüsusilə Cənub və Şərqi Avropada coğrafi, infrastruktur baxımından məhdudiyyətlərin mövcudluğu buradakı ölkələrin təbii qaz təchizatı üçün məhdud seçimlər yaradır".

Bildirilir ki, Azərbaycanın təklif etdiyi qaz həcmi Cənubi Avropaya daha az təbii qaz gətirsə də, regional tələbatın ödənilməsi üçün alternativ variant təmin etməklə potensial tədarük pozuntularını azaltmağa kömək edə bilər. Məqalədə Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının hasilat gücü, yatağın işlənməsinin ikinci mərhələsi olan "Şahdəniz-2", genişləndirilən Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBKG) və TANAP kəməri barədə məlumat verilir:

"Cənub Qaz Dəhlizi" - dünya enerji təhlükəsizliyində mənbə və marşrut şaxələndirilməsi üzrə ilk layihə...

"Azərbaycan təbii qazının Avropaya nəqlini nəzərdə tutan TAP boru kəmərinin 2020-ci ildə tamamlanması gözlənilir. "Şahdəniz-2" yatağından hasil olunacaq qazı Türkiyəyə və bu ölkədən də Avropaya daşıyacaq 3 min 500 kilometr uzunluğundakı "Cənub Qaz Dəhlizi"nin tərkib hissəsi olan TAP Cənubi Qafqaz Boru Kəməri və

TANAP-ın davamı olub, "Şahdəniz-2"dən hasil olunan qazı Yunanıstan və Albaniya vasitəsilə, Adriatik dənizindən keçməklə İtaliyanın cənubuna, oradan da Qərbi Avropaya çatdıracaq".

Bütün bunlar bir daha Azərbaycanın Avropanın enerji təminatında yüksək rolunun real ifadəçisi sayılır. Baş verənləri şərh edən Mil-

li Məclisin deputatı Əli Məsimli qeyd edib ki, Avropanın əksər ölkələrinin əsas problemi olan enerji təhlükəsizliyi məsələsi Azərbaycanın da marağındadır: "Amma Azərbaycanın bədxahları da var və onlar ölkəmizin böyük layihələrinə kölgə salmağa çalışırlar. Baltik Assambleyasının iqtisadiyyat, energetika və innovasiya,

təbii ehtiyatlar və ətraf mühit məsələləri üzrə komitələrinin Riqada keçirilən birgə iclasında da bu mövzuya toxunuldu. Mən çıxışım zamanı konkret rəqəmlərə, faktlara istinad edərək bildirdim ki, ötən il Azərbaycanda 31 milyard kubmetrədək təbii qaz hasil edilib. "Cənub Qaz Dəhlizi"nin ilkin buraxılış gücünün 16 milyard kubmetr olduğunu nəzərə alsaq, deməli Azərbaycan bu prosese öz gücü ilə də başlamaq iqtidarındadır. Yaxın illərdə Azərbaycanın qaz hasilatını daha da artırmaq planı var və bu, ölkəmizin "Cənub Qaz Dəhlizi"ni sırf öz təbii qazı ilə təmin edəcəyini deməyə əsas verir. Bununla da ölkəmiz Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayacaq və qitəyə daha güclü integrasiya edəcək".

İndilikdə isə proseslərin gedişi enerji sahəsində Azərbaycan-Avropa əməkdaşlığının daha da dərinləşəcəyini göstərir. Bu vəziyyət Azərbaycana böyük iqtisadi dividendlər gətirməklə yanaşı, ölkəmizin Qərb dünyasında mövqelərini daha da möhkəmləndirir.

Tahir TAĞIYEV

Nikol Paşinyan baş nazir olanda müxtəlif məsələlərə bağlı, xüsusən də iqtisadiyyatla əlaqədar populist vədlər verirdi. Paşinyan əvvəlki hakimiyyətin bu sahədə apardığı siyasəti kəskin tənqid edərək vəd edirdi ki, ölkədə iqtisadiyyat daha sürətlə inkişaf edəcək. Daha sonra iqtisadiyyatla əlaqədar bir sıra düşünlülməmiş qərarlar qəbul etdi.

"Bununla yanaşı, qanunvericiliyə edilən dəyişikliklər nəticəsində vergi yükünün artması bu sahənin zəifləməsinə təsir göstərir"

Ancaq görürük ki, bütün bunlar ölkədəki iqtisadi vəziyyəti yaxşılaşmağa doğru yox, pisləşməyə doğru aparır.

Belə ki, iqtisadiyyatı bər-

bad gündə olan Ermənistan da az-maz üzdə olan sahələrdən biri də şərabçılıqdır. Ancaq erməni mətbuatının yazdığına görə, Paşinyandan sonra qanunvericiliyə edilən

Ermənistanda araq-konyak biznesi Paşinyanın iqtisadi islahatlarına qarşı qalxdı...

Rəsul Cahangirli: "Ermənistan istehsalı olan şərab məhsulları Rusiya bazarında əvvəlki illərdəki kimi satılmır"

bir sıra dəyişikliklərdən sonra Ermənistan brendi sayılan şərab istehsalı təhlükə altına düşüb. Bununla məşğul olan şirkətlər Paşinyana müraciət ediblər. Məsələ ondadır ki, konyak və şərab istehsalı ilə məşğul olan bir çox şirkət artıq yanvarın 1-dən qüvvəyə minən "Dövlət vəzifələri haqqında" Qanuna düzəlişləri ləğv etmək istəyilə Ermənistanın baş nazirinə müraciət edib. Onlar hesab edirlər ki, ötən ilin yayında qəbul edilən və bu il yanvarın 1-dən qüvvəyə minən düzəlişlər şərab istehsalçıların zərərinədir. Bu sahə ilə məşğul olan sahibkarlar müraciətdə bildiriblər ki, onlar artıq istehsal xərclərinin artmasına, ixracın həcmimin azalmasına və beynəlxalq bazarda zəifləməyə

səbəb olan qanunvericilik dəyişikliklərinin mənfi təsirlərini hiss edirlər. Belə gədersə, Ermənistanda iqtisadiyyatın şərabçılıq sahəsi iflas uğrayacaq.

Məsələyə münasibət bildirən ekspert Rəsul Cahangirliyə görə, Paşinyanın apardığı islahatlar reallığa və ölkənin mövcud imkanlarına adekvat olmadığı üçün, özünü doğrultmur: "Bu da, öz növbəsində, ölkədə mənfi fəsadlar yaradır. Nəzərə almaq lazımdır ki, Paşinyan baş nazir olandan sonra bir sıra strukturları ləğv etdi, amma yaratdığı alternativ qurumlar işlək deyil və gözləntiləri doğrultmur. Həmçinin, bütün bunların sayəsində ölkədə xeyli sayda işsiz yaranıb. Bu da

sosial narazılıqların artmasına və ictimai rəydə Paşinyanın reytinginin aşağı düşməsinə səbəb olub. Paşinyanın apardığı islahatlar ölkədə sahibkarların vəziyyətini yaxşılaşdırmayıb, əksinə, daha da çətinləşdirib. Xüsusən də bu onların vergi yükünün artmasına, rəqabət imkanlarının zəifləməsinə səbəb olub. Bir məqamı nəzərə almaq lazımdır ki, qanunvericiliyə edilən dəyişikliklər əsasən bu il yanvarın 1-dən qüvvəyə minib. Ermənistanın təbii ehtiyatları məhduddur. Ölkə müəyyən əlvan metal və mərmər ehtiyatlarına malikdir. Paşinyan mövcud reallıqları nəzərə almayaraq, büdcəni vergiləri artırmaqla doldurmaq istəyir. Bu da ölkədəki sahibkarların işini çətinləşdirir. Şərabçılıq

Ermənistanda müəyyən qədər inkişaf etsə də, bu sahədə dünyada güclü rəqabət var. Xüsusən də Gürcüstan bu sahədə Ermənistana ciddi rəqibdir. Ermənistandan fərqli olaraq, Gürcüstanda şərabçılıq daha yaxşı inkişaf edib. Ermənistan öz şərab məhsullarını əsasən Rusiyada realizə edirdi. Ancaq son bir neçə ildə Rusiya bazarında şərab məhsulları ilə bağlı təklif artıb və bu da rəqabəti daha da gücləndirib. Bu səbəbdən, Ermənistan istehsalı olan sözügedən məhsullar Rusiya bazarında əvvəlki illərdəki kimi satılmır. Bununla yanaşı, qanunvericiliyə edilən dəyişikliklər nəticəsində vergi yükünün artması bu sahənin Ermənistanda zəifləməsinə təsir göstərir. Ölkədəki sahibkarlar da bundan narahatdırlar".

Vidadi ORDAHALLI

Ermenistanın müdafiə naziri David Tonayan işgüzar səfərlə Birləşmiş Ərəb Əmirliyinə səfər edib. Bu barədə məlumatı Ermənistan müdafiə nazirinin mətbuat katibi Arçrun Ovanisyan verib. O qeyd edib ki, nazir 16-17 fevral tarixlərində təhlükəsizlik üzrə beynəlxalq konfransda iştirak üçün ərəb ölkəsinə səfər edib.

Bildirilir ki, Ermənistanın müdafiə naziri həm də IDEX-2019 adlı hərbi-sənaye sərgisində iştirak edib və BƏƏ-də əvvəlcədən planlaşdırılan işgüzar görüşlər keçirib.

Maraqlıdır ki, daim islam

dininin keşikçisi obrazında özlərini təqdim edən bəzi ərəb ölkələri müsəlmanları əzən, məscidləri dağıdan, islama aid dəyərləri təhqir edən Ermənistanla olduqca sıcaq mənasiyyətə sahiblər.

Ermənistan Əbu-Dabidə beynəlxalq silah sərgisində - islam ölkələrinin məscid dağıdan dövlətə daha bir qucaq açması...

Tahir Abbaslı: "Onlar məscidlərə it bağlamaqdan tutmuş, müsəlman qəbirlərini təhqirə kimi ediblər"

də olan Ermənistan prezidenti Armen Sarkisyan Qəterin əmiri ilə görüşüb, hətta stra-

da bildirdi ki, ermənilər ən böyük şeytana qulluq edən millətdir: "Onlar müsəlmanların da ürəyinə yol tapmağı

"Hər halda, Pakistan kimi nəhəng müsəlman ölkəsindən ibrət götürsələr yaxşı olar"

teji sahələr üzrə əməkdaşlıq edəcəkləri haqda razılığa gəliblər. Ərəb ölkələrinin Ermənistanla olan belə isti münasibətlərini necə dəyərləndirmək olar?

İslam Demokrat Partiyasının sədri Tahir Abbaslı "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasın-

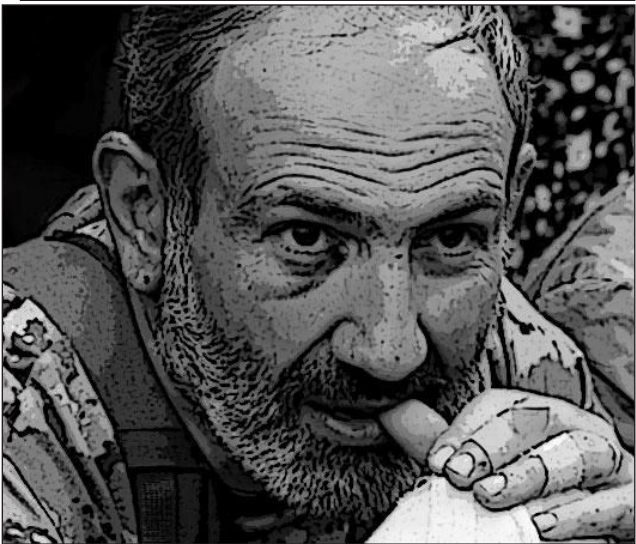
barırlar. Bilirlər ki, islamda fitrə, sədəqəyə böyük önəm verilir. Ona görə də gedib müsəlman ölkələrinin qarşısında əl açırlar. Yəni lazım olanda islam dininin buyurduqlarından da öz məqsədləri üçün yararlanırlar. Bizim ölkəmiz də xristianlarla

əməkdaşlıq edir. Amma Ermənistanın əlində elə bir ciddi əsas yoxdur ki, buna irad bildirsən. Çünki biz hər hansı bir kilsəni dağıtmamışıq, xristianlığın hər hansı bir dəyərini təhqir etməmişik. Belə olsaydı, ermənilər bu fürsəti buraxmazdılar. Ermənilər isə belə vandalizmlərə yol veriblər.

Onlar məscidlərə it bağlamaqdan tutmuş, müsəlman qəbirlərini təhqirə kimi ediblər. Müsəlman ölkələri bu məsələdə öz təsəvvüblərini mütləq ifadə etməlidirlər. Hansı ölkə bunu etmərsə, demək ki, yalançı müsəlmandır. Hər halda, Pakistan kimi nəhəng müsəlman ölkəsindən ibrət götürsələr yaxşı olar. O ölkə bizə olunan haqsızlığa görə Ermənistanla heç bir diplomatik əlaqə qumayıb".

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Ermenistanda sosial-iqtisadi müstəvidə problemlərin əvvəlki qaydada davam etməsi, bir çox istiqamətlər üzrə daha da dərinləşməsi ölkədə yeni gərgin vəziyyət yaratmaqdadır. Elə bunun nəticəsidir ki, ölkədə keçirilən çoxsaylı etiraz aksiyaları sənəkdir. Küçə ticarətçiləri, ləğv edilmiş dövlət qurumlarının əməkdaşları, taksi sürücüləri, məhsullarını satmaqda çətinlik çəkən kəndlilər və digərlərinin aksiyalarının davamlı xarakter alması Nikol Paşinyan iqtidarı üçün ciddi problemə çevrilib.

Belə bir vaxtda Ermənistanın Alaverdi şəhərində yerləşən mis emalı zavodunun 100-dən artıq əməkdaşı tətillə elan edib. Aksiya iştirakçıları dövlət əhəmiyyətli demir yolunu bağlayaraq, gələcək tələblərinin necə olacağı ilə maraqlanırlar. Onlara verilən məlumata görə, martın 1-dən işsiz qalacaqlar. Zavod 4 aydır əməkdaşlarına əməkhaqqı verə bilmir. Səhmdarların yerli banklara külli miqdarda borcu yaranıb. Nəticədə mis emalı müəssisəsinin bağlanması qərar verilib. Etirazçılar deyir ki, bundan bir müddət əvvəl Təxat mədəninin fəaliyyəti borc səbəbindən dayandırılıb, 500 nəfər işsiz qalıb. Onlar da eyni əqliyyəti yaşamaq istəyir. Məsələ ilə bağlı parlamentin son iclasında "Çıxarkən Ermənistan" partiyasından deputat Armen Ayvazyan baş nazirə sual verib. Nikol Paşinyan bunun zavodun daxili problemi olduğunu deyib. Baş nazirin cavabı aksiya iştirakçılarına qane etməyib. Etirazçıların sözlərinə

görə, onlar Nikol Paşinyanı ondan ötrü seçiblər ki, ənənəvi problemlər həllini tapsın. Yeni hökumət isə həssas məsələlərə laqeydlik nümayiş etdirir. Ölkədəki xaos vəziyyətdən istifadə edən Respublika Partiyasının sədr müavini Eduard Şarmazanov yenidən vətəndaşlara çağırış edib: "Hökumət sizi aldadır. İşsizlər ordusu hər ötən gün artır. Bəs hansı verilən vədlərin real nəticəsi? Ermənistan Müdafiə Nazirliyi belə xalqa yalan danışır. Orduda baş verən neqativ hallar gizlədilir. Əsgər öldürülür, açıqlama verilmir. Demək ki, müdafiə naziri Davit Tonoyan öz işinə səhlənkar yanaşır. Mən gənclərə müraciət edərək deyirəm: zor gücünə hakimiyyətə gətirib kreslodə əyləşdirdiyiniz insanlar indi sizi aldatmaqda məşğuldur". Nikol Paşinyan isə Şarmazanovun çağırışına sərt reaksiya verib. Bildirib ki, onun tənqid etdiyi Tonoyan özü də Sarkisyan komandasının üzvü, hətta ötən ilə kimi respublikaçı olub.

Küçə tacirləri, ixtisara düşənlər, taksi sürücüləri, malını sata bilməyən kəndlilər baş nazirə qarşı...

Bununla yanaşı o da bəlliləyir ki, Nikol Paşinyan erməni cəmiyyətində nüfuzunu artırmaq məqsədilə ötən ilin noyabrında imzaladığı əfv fərmanından da peşman olub. Məsələ ondadır ki, daha çox siyasi məqsəd daşıyan bu addımın nəticəsində paytaxt İrəvan və digər rayonlarda cinayətlərin sayının kəskin artması da Paşinyan üçün problemə çevrilib. Siyasi ekspertlərin fikrincə, erməni xalqı, postinqilabçı Ermənistanın həyata keçirəcəyi yenilikləri gözlemələrinə baxmayaraq, köhnə proseslərlə qarşılaşıb. Ekspertlər bildirib ki, yeni hökumət bir il əvvəl erməni ictimaiyyətinə vəd verdiyi islahatları reallaşdırmayacağı təqdirdə Paşinyan komandasının həyata keçirdiyi "inqilab" məğlub hesab ediləcək. "1in.am" saytı isə yazır ki, bundan istifadə edən Paşinyan əleyhdarları yenidən iqtidara gəlməyə çalışacaq: "Nikol Paşinyan hökumət programını parlamentə təqdim edərkən deyib ki, "idarəçilik sisteminin 90%-i köhnə, 10%-i isə yeni vəzifəli şəxslərdən ibarətdir. Köhnələr öz fəaliyyətlərində nə isə bir yenilik etmək, yenilər isə köhnəni dəyişmək istəyir". Beləliklə, baş nazir həssas və çoxqatlı realığı praktiki olaraq təsbit edib. Paşinyan faktiki bəyan edib ki, "əksinqilab" idarəçilik sisteminə yerləşib və təxribatla cəhd etməyə çalışır.

Bu cəhd elə ötən ilin

mayından, məsələn, vergilərin lazımı qaydada yığılmaması formasında edilib. Bundan əlavə, Nikol Paşinyan həmçinin bəyan edib ki, parlament seçkilərində Ermənistan Respublika Partiyası məhz məmur-seçicilərin böyük miqdarında cəmləndiyi yerlərdə daha çox səs alıb. Baş nazir, nəinki mahiyyətə əks-inqilab təhdidini "qüvvədə saxlayıb", həm də bəyan edib ki, o məhz idarəçilik sisteminədir. Bu təsbit bir neçə baxımdan diqqətçəkəndir. Hər şeydən öncə, Nikol Paşinyan, əlbəttə, özü üçün əksinqilab təhdidilə haqq qazandıra biləcək müəyyən hərəkət diapazonu saxlayır. Bu kontekstdə o, faktiki olaraq, güclü Baş nazirlik hakimiyyətini saxlamağı və müəyyən planda hökumətin səlahiyyətlərini yenidən bölüşdürməyi nə üçün vacib hesab etdiyini əsaslandırır və arqumentlər gətirir. Digər tərəfdən, Paşinyan öz bəyanatı ilə idarəetmə sisteminin bu təbəqəsinə və ya 90%-ə bildirib ki, onlar sayıq və ciddi nəzarət altındadırlar və istənilən anda "əksinqilab"la mübarizə hədəfi ola bilərlər. Eyni zamanda, məsələnin incəliyi ondan ibarətdir ki, Nikol Paşinyan vəziyyətin və təhlükələrin qiymətləndirilməsində haqlıdır, kadrların göstərilən nisbəti, ola bilsin, bir neçə faizlik xəta ilə həqiqətdən doğrudur və təxribat realığı faktiki mövcuddur. Burada sual yaranır: bəs ona daha çox kim nəzarət edir? Əmrlər yollayan köhnə sistem, yoxsa bu təbəqələrə baş nazir vasitəsilə xə-

bərdarlıq edən yeni hökumət? Bəlkə özbaşına hərəkət edən, nəzarət olunmayan və ya, necə deyirlər, "öz-özünə yetərli" olan təxribat komponenti var? Bu halda, köhnə sistem necə himayəsindən məhrum olan, eyni zamanda idarəçilik sisteminə qalan orta və aşağı səviyyəli məmurlar sadəcə, necə deyirlər, "öz təşəbbüsləri" üsyana qalxırlar. Böyük ehtimalla, həm bu, həm də o biri hal var. Lakin necə olmasından asılı olmayaraq, heç bir şübhə yoxdur ki, idarəçilik sisteminə təxribat və müəyyən əsəb və mövqə mübarizəsi, yeni hökumətin və köhnə sistemin birbaşa və dolaylı yolla təsiri var. Burada sual yaranır: nə üçün "təxribatçılar" sistemdən uzaqlaşdırılırlar? Yoxsa bunu aydınlaşdırmaq və əsaslandırmaq kifayət qədər mürəkkəbdir və ya "idarəolunan təxribat" baş nazirin əlində olan siyasi xəritədir.

Digər tərəfdən, "agentlərin aşkar edilməsi"nin müəyyən bir prinsipi də var. Bu prinsipə əsasən, onların əks tərəfi qarşı istifadə edilməsi nəzərdə tutulur. Bu halda onlardan köhnə sistemin, necə deyirlər, "qarargahı"na çıxmaq üçün istifadə olunub. Ancaq nəticədə dövlət idarəçilik sisteminə bütün bunlar - taktiki xarakterli mövqə mübarizəsi baş verir. Lakin aydın deyil ki, bu mübarizə hansı dərəcədə, hansı intensivliklə gedir, idarəçiliyin effektivliyinə necə təsir edir. Əlbəttə, qaçılmaz, xüsusən də fəlakət

li realıq yoxdur, ancaq idarəçilik sisteminin bu "ikili" realığı nə qədər davam edəcək? ". Bu yazıdan aydın görünür ki, Paşinyanın özünün istənilən vaxt yeni inqilab qurbanı olması istisna deyil və burada hakimiyyətdə yer alan məmurların rolu da yüksək ola bilər. Özü də o, təkcə Serj Sarkisyanın sədri olduğu Respublika Partiyası ilə yox, həm də "Daşnaksütyun"la ciddi ziddiyyətdir. Partiyanın xüsusi komissiyasının əlaqələndiricisi və sabiq iqtisadi inkişaf naziri Artsvik Minasyan keçirdiyi mətbuat konfransında yeni hökumətin apardığı daxili və xarici siyasəti sərt tənqid edib. "Daşnaksütyun" bəyan edib ki, Paşinyanın texnologiyaların inkişafı ilə bağlı proqramı quru şüardan başqa bir şey deyil və Ermənistanda işsizliyi daha da artıracaq: "Paşinyanın "iqtisadi inqilab" proqramının heç bir real əsası yoxdur. Hətta ehtimal olunan 5 faizlik iqtisadi artım belə bu planı həyata keçirmək üçün kifayət deyil. Proqramın parlamentdəki dar çərçivədə hazırlanması da ciddi şübhələr yaradır. Halbuki, ölkənin iqtisadi həyatında bütün siyasi qüvvələrin rəyi nəzərə alınmalıdır".

Nikol Paşinyan isə Serj Sarkisyanın həm "Daşnaksütyun", həm də mətbuat vasitəsilə ona mesajlar göndərdiyini açıqlayıb: "Guya yeni hökumət büdcəni formalaşdırmaqla bilmir. Sarkisyan bununla demək istəyir ki, biz vergiləri yığmaqda acizlik nümayiş etdiririk. Nazirlik və komitələrdə çalışanların 90 faizi sənin öz adamlarındır, deməli sənə sənəzən".

Nahid SALAYEV

Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycanın hərbi müstəvidə işğalçı Ermənistanla kifayət qədər böyük üstünlüyə malik olması heç kimə sirr deyil və bu fakt, erməni ictimaiyyəti də daxil olmaqla, bütün dünya tərəfindən açıq etiraf olunur. Digər tərəfdən daha bir reallıq ondan ibarətdir ki, Ermənistanın, başqa müstəvilərlə yanaşı, hərbi sahədə də Azərbaycanla paritet yaratması mümkün deyil.

Əksinə, iki ölkə arasında inkişaf fərqi Azərbaycanın düşmən üzərində əzici üstünlüyünü daha böyük sürətlə artırır.

Belə bir vaxtda Ermənistanın Rusiyadan almağa hazırlaşdığı Su-30 SM qırıcı təyyarəsi ətrafında yaratmağa çalışdığı hay-küy də əbəs sayılır. Hətta erməni mediası və ekspertləri belə bu halda Ermənistanın Azərbaycan qarşısında hansısa üstünlük əldə edə bilməyəcəyini vurğulayırlar. Qeyd edək ki, "IDEX-2019" beynəlxalq müdafiə sərgisində iştirak edən Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyan ölkəsinin 2019-cu ilin sonu, 2020-ci ilin əvvəllərində Rusiyadan 4 ədəd çoxməqsədli Su-30 SM qırıcı təyyarəsi almağı planlaşdırdığını bildirib. Ümumilikdə isə, İrəvan 12 ədəd "Su-30 SM" qırıcısı almaq niyyətindədir: "Biz Su-30 SM qırıcılarının növbəti partiyasının tədarükü üzrə danışıqları davam etdiririk. Hər şey bu məhsulun nə qədər tez hazırlanmasından asılı olacaq, çünki idxal əvəzlənməsi və digər məsələlər var. Qırıcıların ilk partiyasını bu il, yaxud uzağı gələn ilin əvvəlində əldə edəcəyik". Tonoyan onu da bildirib ki, qırıcıları Rusiyanın ayırdığı kredit hesabına alınır.

Amma yuxarıda qeyd olunduğu kimi, bu təyyarələrin alınması belə Ermənistanla Azərbaycan qarşısında hansısa üstünlük qazandırmır. Çünki Azərbaycanın Su-30 SM qırıcıları ilə müqayisədə elə Rusiyanın özündən yeni və daha müasir döyüş təyyarələri almağa hazırlaşması barədə məlumatlar gəzir.

Ümumiyyətlə, Bakı Rusiyadan yeni döyüş texnikası almaq niyyətində olduğunu gizlətmir. Bunu bu günlərdə müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə fəaliyyət müddəti başa çatıran Su-35 qırıcılarını Rusiyadan Su-35 qırıcıları alması da istisna deyil. Ermənilərin narahatlığına yol açan daha bir məqam ölkəmizin NATO qırıcıları almasıdır. Söhbət İtaliyanın "Leonardo Aircraft" şirkətindən sifariş edilən M-346 "Master" təlim-məşq

məmnunluq ifadə olunub, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin regionda təhlükəsizliyin təmin edilməsi üçün vacibliyi, ikitərəfli əlaqələrin inkişaf perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Bundan əlavə, görüşdə Rusiya istehsalı olan müasir, yüksək dəqiqlikli döyüş texnikası, silah və digər hərbi təyinatlı vasitələrin ordu muzun silahlanmasına daxil edilməsi, bu sahədə fəaliyyətlərin hər iki dövlətin qarşılıqlı anlaşma və razılığı əsasında daha da genişləndirilməsi və davamlılığı məsələləri müzakirə olunub. Məhz bundan sonra bəlli olub ki, Azərbaycan Rusiyadan yeni döyüş texnikaları almağa hazırlaşır və bu sıraya yeni döyüş təyyarələri də daxildir. Artıq bu məsələ erməni hərbi dairələrində də geniş müzakirə edilir.

Erməni hərbi ekspert Vaan Ambartsumyan qeyd edir ki, Bakı Rusiyadan çoxməqsədli Su-30MKA qırıcılarını almağa hazırlaşır. Onun iddiasına görə, Azərbaycan bu məqsədlə öz pilotlarını Əlcəzair Hərbi Hava Qüvvələrinin Rusiyadan alınan Su-30MKA qırıcılarında təlim keçməyə göndərüb. Ambartsumyan vurğulayıb ki, həmin qırıcıları Rusiyanın Ermənistanla verməyə hazırlaşdığı Su-30SM qırıcılarından döyüş və taktiki göstəricilərinə görə daha üstündür: "Digər tərəfdən problem ondadır ki, pilotların hazırlanması ən azı 5 il vaxt tələb edir. İndiki məqamda bizim pilotlar həmin Su-30SM təyyarələrində uçuşa hazır deyillər, onlar indiyədək səsdən aşağı sürətlə uçan Su-25 təyyarələrində uçublar". Bu açıqlamadan aydın görünür ki, Bakının almağa hazırlaşdığı Su-30MKA qırıcıları Azərbaycanın düşmən üzərində hərbi üstünlüyünü daha da artıracaq.

Bundan başqa, Azərbaycanın Rusiyadan Su-35 qırıcıları alması da istisna deyil. Ermənilərin narahatlığına yol açan daha bir məqam ölkəmizin NATO qırıcıları almasıdır. Söhbət İtaliyanın "Leonardo Aircraft" şirkətindən sifariş edilən M-346 "Master" təlim-məşq

Azərbaycan "Su-30"dan güclü qırıcılar almağa hazırlaşır

"Su-30" qırıcıları da Azərbaycan üzərində Ermənistanla hərbi üstünlük təmin edə bilməyəcək...

təyyarələrindən gedir. Bu təyyarələr ilk dəfə 2017-ci ildə Müdafiə Nazirliyi tərəfindən nümayiş etdirilib. Sonradan məlum olub ki, Azərbaycan 10 belə təyyarə alıb, daha 15-ni sifariş verib. M-346 yüngül təlim-məşq təyyarələri asanlıqla döyüş təyyarələri kimi modifikasiya oluna, onun asqılarında kaset tipli aviabombalar, yaxud qanadlı raketlər və idarəolunmayan bombalar quraşdırıla bilər. Ermənilər üçün əsas narahatlıq isə həmin təyyarələrə ölkəmizin Türkiyədən aldığı supermüasir "SOM-B1" qanadlı raketlərinin yüklənə biləcəyidir. Van Ambartsumyan da vurğulayıb ki, həmin raketlər nəinki hava və raket hücumlarından müdafiə sistemlərini dəf etmək üçündür, eyni zamanda həmin sistemlərin özlərini məhv edə bilər və Ermənistanın bu raketlərə qarşı müdafiə imkanları yoxdur: "Yeni Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin silahlanmasında yer alan S-300 PS və S-300 PT zenit-raket sistemləri bu raketlər üçün adi hədəfdir. Bu qanadlı raketlər 250 kilometr radiusa malikdir, üstəlik minimal uçuş hündürlüyü cəmi 10 metrdir. S-300 PS və S-300 PT zenit-raket sistemlərinin aerodinamik hədəfləri vurmaq üçün minimal hündürlüyü isə 25 metrdir. Həmin qurğular maksimum 75 kilometr uzaqlıqda və 27 kilometr hündürlükdə hədəfləri vura bilər". Erməni hərbi ekspert əlavə edib ki, həmin yeni Türkiyə raketlərinin uçuş zamanı relyefə uyğun manevr etmək imkanları var. Ermənistan isə dağlıq ölkə olduğu üçün həmin amil HHM sistemləri üçün hədəfləri ayırd etməyi xeyli çətinləşdirəcək: "Dağların fonunda hədəfləri

ayırd etmək xeyli mürəkkəbdir. Erməni ordusunun sərəncamında olan Buk-M2 zenit-raket kompleksləri də bu tipli raketləri vurmaq imkanında deyil".

Ambartsumyan diqqəti bu məqama yönəldib ki, Türkiyədə istehsal olunan silahlar NATO standartlarına cavab verməlidir: "Məhz bu xüsusiyyətin İtaliyadan "Alenia Aermacchi M-346 Master" təlim-məşq təyyarələrinin iri partiyasını almasına səbəb olub. Həmin təyyarələr NATO standartlarına uyğundur və təlim-məşq təyyarələri kimi hazırlansa da, tamamilə döyüş məqsədi üçün də istifadə oluna bilər. Çünki təyyarələr havayəti raketlər, kaset aviabombaları daşıya bilər. Döyüş yükü 500 kiloqramdır. Həmin təyyarələr "SOM-B1" raketlərini də daşımaq imkanındadır. Bu təyyarələr təlim-məşq təyinatlı olsa da, Bakı əvvəlcə 10 M-346 "Master" təyyarəsi almağa qərar verib, daha sonra 15-ni də sifariş verib və gələcəkdə daha 10 ədəd almağa hazırlaşır. Bu da Azərbaycanın əsl hədəfini və məqsədini ortaya qoyur. Çünki pilotlara təlim vermək üçün birdən-birə 10 təyyarə almaq heç nə ilə əsaslandırılmayan israfçılıq olardı. Deməli, Bakı bu maşınları döyüş vəzifələrinin yerinə yetirilməsi üçün alıb".

Digər tərəfdən, Ermənistan fərqli olaraq, Azərbaycan çoxsaylı müasir pilotsuz təyyarəyə də malikdir. Bu günlərdə isə bəlli olub ki, Azərbaycan İsrail şirkətinin istehsalı olan "Orbiter 1K" pilotsuz təyyarəsini yenidən almaq istəyir. Bundan başqa, Azərbaycan İsraildən "SkyStriker" zərbə PUA-sı da alıb. Bu silah İsrail hərbi sənaye kompleksinin PUA

istehsalı üzrə ixtisaslaşmış dünyaca məşhur şirkəti olan "Elbit Systems" müdafiə sənaye şirkəti tərəfindən istehsal edilir. Onun da ilk xarici müştərisi Azərbaycandır. Bununla yanaşı, Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələrinin inventarında İsrail istehsalı olan "Orbiter-2M" və "Aerostar" tipli pilotsuz uçuş aparatlarına rast gəlmək olar. 2011-ci ildə ölkəmizlə İsrail şirkətinin birgə qurduğu "AZAD sistemlər" müəssisəsi fəaliyyətə başlayıb. Bu müəssisədə "Orbiter-2" pilotsuz uçuş aparatlarının istehsalı həyata keçirilir. İndinin özündə ordumuzda istifadə edilən "Heron" və "Hermes" tipli pilotsuz uçuş aparatları da İsrail istehsalıdır. Digər tərəfdən, Azərbaycan uzun müddətdir ki, hərbi-siyasi sahədə İsrail dövləti ilə əməkdaşlıq edir və bu əməkdaşlıq nəticəsində Təl-Əvivdən təkə PUA-lar yox, digər döyüş texnikaları da alınıb. Erməni tərəfinin bu xüsusda narazılığına baxmayaraq, İsrail ölkəmizlə əməkdaşlığını davam etdirir. Eyni sözləri elə Rusiya barədə də demək olar. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, ölkəmiz Rusiyadan təkə aviasiya texnikaları almır. Yaxın tezlikdə Rusiyadan yeni döyüş tanklarının da alınması gözlənilir. Belə ki, Rusiyanın "Uralvaqonza-vod" elm-istehsalat korporasiyası rus ordusunun əsas döyüş tankı T-90S-in yeni ixrac versiyası olan T-90MS tankının sınaqlarını başa çatdırıb. Əsas göstəricilərinə, yeni müdafiəsinə, atəş gücünə və hərəkətliyyəsinə görə T-90MS tanklarının analoqu yoxdur. Tank 3-cü nəsil yeni dinamik müdafiə sistemi ilə təchiz edilib və bu sistem texnikanı müasir tank

əleyhinə vasitələrin hücumundan qoruyur.

Tankın ekipajı üçün komfort şərait yaradılıb, içəridə mikroiklimi dəstəkləyən kondisioner sistemi işləyir. Bütün təchizatı ilə tankın kütləsi 50 tonu keçmir. Bu da ona rəqibləri qarşısında mühüm üstünlük təmin edir. 125 millimetrlilik topla təchiz edilən tank müxtəlif tipli döyüş sursatları, o cümlədən məsafədən partlatmaq üçün proqramlaşdırılmış başlıqlı mərmilər istifadə edir. Bu da onu yüksək dəqiqlikli silaha çevirir.

Azərbaycan T-90 tanklarının bundan əvvəlki ixrac variantı olan T-90S tanklarının iri partiyasını alıb. Bir neçə il əvvəl "Uralvaqonza-vod" Azərbaycanca azı 100 belə tank satıb. Məlumatlara görə, Azərbaycan Rusiyadan daha 100 ədəd T-90 tankı almaq üçün müqavilə bağlayıb. Özü də bu tanklardan erməni ordusunda yoxdur. İndi gözlənilir ki, Bakı yaxın tezlikdə T-90MS tanklarını əldə edəcək. Alınan bu və digər silahlar isə ordumuzun düşmən üzərində üstünlüyünü birmənalı şəkildə artırır. Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan ordusunun ixtiyarında olan ən müasir silahlar Ermənistanla kifayət qədər böyük qorxu yaradır. Düşmən ölkə məhz bu səbəbdən hər vechlə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yenidən başlanma biləcəyindən böyük narahatlıq keçirdiyini gizlətmir. Çünki yeni savaşda erməni tərəfinin böyük itkilərə məruz qalacağı birmənalıdır.

Tahir TAĞIYEV

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütəlvə İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

Vergilər Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə "Vergilər. Şəffaflıq. İnkişaf" mövzusunda forum keçirilib. Forumda çıxış edən vergilər naziri Mikayıl Cəbbarov vergi sisteminə aparılan islahatlar, həyata keçirilən vergi siyasətinin əsas istiqamətləri, vergi qanunvericiliyində edilmiş dəyişikliklər, dövlət-biznes münasibətləri, ölkəmizin vergi sisteminin perspektiv inkişaf istiqamətləri barədə işgüzar dairələrlə fikir mübadiləsinin aparılmasının vacibliyini vurğulayıb.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyası, Milli Məclis, dövlət qurumları, beynəlxalq təşkilatlar, ictimai birliklər, qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri və iş adamları iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan vergilər naziri Mikayıl Cəbbarov çıxış edərək bildirib ki, uçot sisteminin gizlədilməsi bazarın qeyri-sabitliyinə, neqativ hallara münbit şərait yaradırdı: "Bu problemin həlli istiqamətində ciddi irəliləyiş əldə edilsə də, biz səylərimizi davam etdirəcəyik. Ötən illərdə uçot sisteminin bərpası üçün sahibkarlara vaxt verilib. Bununla bağlı bir sıra sahibkarlara qarşı vergi qanunvericiliyi çərçivəsində mübarizə aparılıb. Artıq hamı anladı ki, bulanıq suda balıq tutmaq zamanı bitib. Yeni vergi yanaşması haqsız rəqabətin qarşısını alacaq. Vergi sisteminə islahatların aparılması zamanı Vergilər Nazirliyinin qarşısında iki mühüm ssenari var idi. Birincisi, vergi yükünün artırılması yolu ilə gedərək da-xilolmaları artırmaq, ikincisi isə vergi yükünü azaltmaqla kölgəyə çəkilməmiş bütün biznes strukturlarını, vergi ödəyicilərini geniş və bərabər hüquqlu vergi ödəməyə cəlb etmək idi. Azərbaycan hökuməti ikinci yolu seçdi".

M.Cəbbarov bildirib ki, ötən il iri topdansa-tiş müəssisələrində aparılan vergi nəzarəti zamanı 930 milyon manatlıq dövryyənin gizlədildiyi aşkar edilib: "2019-cu il üzrə vergi xidmətinin əsas prioritetləri dəyişməz olaraq qalır. Bu, ilk növbədə, kölgə iqtisadiyyatının aradan qaldırılması istiqamətində görülən işlərdir. Vergi orqanlarının keçən il iri topdansa-tiş müəssisələrində apardığı vergi nəzarəti tədbirləri zamanı 930 milyon manat, şəbəkə marketləri üzrə 122 milyon manat, özəl tibb xidmətləri sahəsində 230 milyon manatdan çox dövryyənin gizlədildiyi aşkar olunub. Bu, milyonlarla manat verginin və sosial ödəmələrin büdcədən yayındırılması deməkdir".

Vergilər nazirinin sözlərinə görə, Azərbaycanda Vergi Ombudsmanı institutunun yaradılması vergi sisteminə şəffaflığı artıracaq: "Ölkəmizdə Vergi Ombudsmanı institutunun yaradılması sahibkarların şikayətlərinə baxılması, onların hüquqlarının qorunması istiqamətində atılmış mühüm addımdır. Bu həm də vergi sisteminə

dırılması məsələsinə də toxunub. O qeyd edib ki, ötən ilin yekunu üzrə iri topdansa-tiş müəssisələrində 930 milyon manat, şəbəkə sistemli marketlərdə 122 milyon manat, özəl tibb müəssisələrində isə

təşviqi sənədi alıb. Bu layihələr 22 min yeni iş yerinin açılmasına xidmət edəcək.

Onun sözlərinə görə, investisiyaların təşviqi mexanizmi ölkənin qeyri-neft sektoruna özəl investisiya-

sahibkarlığın inkişafının yeni dövrünü xarakterizə edir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, 2021-ci ilədək sahibkarlıq sahəsində yoxlamalar dayandırılıb, li-senzialaşdırılan sahibkar-

"bir pəncərə" prinsipi ilə əmək, məşğulluq, sosial müdafiə və sosial təminat sahələrində 124 xidmət göstəriləcək. Perspektivdə ölkədə 31 "DOST" mərkəzinin açılışı nəzərdə tutulur".

"Vergilər. Şəffaflıq. İnkişaf" forumunda iştirak edən Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfər Mehdiyev çıxış edərək bildirib ki, 2019-cu il fevralın 1-dən Azərbaycanda "Yaşıl dəhliz" sistemində yüzdən çox şirkət qoşulub. İlin sonundakı bu sistemə bütün ixracatçı şirkətlər və 40 faiz idxalatçı şirkətlər qatılmalıdır.

S.Mehdiyevin dediyinə görə, "Yaşıl dəhliz" in tətbiq olunması Azərbaycanda biznesin inkişafı üçün qəbul edilmiş ən vacib tədbirlərdən biri və dövlətin sahibkarlığa qayğısının bariz nümunəsidir.

"Onu da bildirim ki, id-xal-ixracla bağlı ciddi müzakirələr aparmaqla vergi və gömrük orqanlarının inteqrasiyasına nail olmuşuq. Uçot sistemini qurmaqla kölgə iqtisadiyyatına böyük zərbə vurulub. 9-a yaxın dövlətə ticarət şəbəkəsini onlayna qoşa bilməmişik. Bunun nəticəsində heç bir sənəd gəlmədən bütün ixrac əməliyyatlarını görə bilirik. Bu da sürətli ticarətin, şəffaflığın təmin olunmasına şərait yaradır. Bütün bunlar uçotun qurulmasına, sürətli elektron idarəedilməyə gətirib çıxarır".

S.Mehdiyev onu da əlavə edib ki, bu ayın 1-dən qısa vergi bəyannamələrinin tətbiqinə başlanıb: "Son illərdə atılan uğurlu addımlardan sonra sahibkarlar da əmin olmalıdırlar ki, cənab Prezidentin dövlət qurumları qarşısında qoyduğu əsas tələblərdən biri budur ki, sahibkarların yanına olmalıyıq, bir qurumun islahatı digər qurumun islahatının əksinə olmamalıdır".

"Vergilər. Şəffaflıq. İnkişaf" mövzusunda keçirilən forumda iştirak edən millət vəkili Vahid Əhmədov qeyd edib ki, vergilərin ödənilməsi mühasibat uçotunun düzgün aparılmasından asılıdır. Bu gün Azərbaycanda mühasibat uçotu düzgün qurulmayıb: "Mühasibat uçotu haqqında" Qanuna dəyişiklik olsa da, ölkə üzrə mühasibat uçotu normal səviyyədə aparılmır. Mühasibat uçotunun düzgün qurulması vergi yığımına təsir edən amillərdəndir. ƏDV-nin differensiallaşdırılması ilə bağlı ciddi addımlar atılmayıb. Buna böyük ehtiyac var. İstərdim ki, ƏDV-nin differensiallaşdırılması ilə əlaqədar məsələyə baxılsın və təkliflər verilsin. Yeni Vergi Məcəlləsinin yaradılmasına ehtiyac var. Çünki Vergilər Məcəlləsində lüzumsuz və bir-birini təkrar edən maddələr var".

Forum müzakirələrlə davam edib.

Günəl CƏLİLOVA

Mikayıl Cəbbarovun sahibkarlara qəti sözü - "bulanıq suda balıq tutmaq zamanı keçdi"

"Ya vergi yükünü artırmalı, ya da kölgəyə çəkilməmiş biznesmenləri üzə çıxarmalı idik"

230 milyon manatdan artıq dövryyələrin gizlədilməsi faktları aşkarlanıb: "Bizim funksiyamız bütün faktları aşkara çıxarmaq və müəssisələri vergiyə cəlb etməkdən ibarətdir".

İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev qeyd edib ki, 2016-cı ildən indiyədək Azərbaycanda ümumi dəyəri 3 milyard manat olan 345 layihə investisiyaların

ların ciddi şəkildə artması- na yol açıb: "Həyata keçirilmiş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində 2018-ci il ümumdaxili məhsulda özəl sektorun payı 84 faizə, məşğulluq sektorunda isə 76 faizə çatıb. 2015-ci ildən etibarən reallaşdırılan özəl sektorun inkişafı ilə bağlı yeni qərarlar dayanıqlı inkişaf baxımından strateji xarakter daşıyır və

lıq sahələrinin sayı azaldılıb, prosedurlar sadələşdirilib. Bundan başqa, vergi, gömrük və sosial sistemlərdə islahatlar başlayıb".

Azərbaycanın əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev çıxış edərək vurğulayıb ki, yaxın günlərdə Azərbaycanda ilk "DOST" (Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat) mərkəzi açılacaq: "Mərkəzdə

Azərbaycanda sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2019-cu ilin yanvar ayında 3,8 milyard manatlıq və ya 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,4 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilib. Təkcə sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 13,8 faiz artıb.

"Azərbaycan daxili bazarı təmin etməklə yanaşı, rəqabətqabiliyyətli, ixracönlümlü sənaye məhsullarını dünya bazarına çıxaracaq"

Bununla belə, sənaye məhsulunun 72,5 faizi mədənçixarma sektorunda, 22,0 faizi emal sektorunda, 4,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunub. Mədənçixarma sekto-

runda neft hasilatı 0,8 faiz azalıb, əmtəəlik qaz hasilatı isə 26,4 faiz artıb.

Emal sektorunda avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 2,9 dəfə, mebel istehsalı 2,3 dəfə, maşın və avadanlıqların istehsalı 2,1 dəfə, kağız və karton istehsalı 75,2 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 63,3

faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 58,7 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 56,9 faiz, içkilərin

tor həmin ölkənin sənaye sektorunun nə dərəcədə inkişaf etməsidir. Təsədüfi deyil ki, bir sıra inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə

var ayında sənaye istehsalı kifayət qədər artıb. Belə ki, bir ay ərzində 3,8 milyard manatlıq sənaye məhsulunun istehsal olun-

muş, çox yaxın gələcəkdə Azərbaycan böyük bir sənaye dövlətinə çevriləcək. Azərbaycan sənaye məhsulları ilə daxili bazarı tə-

Tək bir ildə 3,8 milyard manatlıq sənaye istehsalı - Bir ildə rəqəm neçə dəfə böyüyəcək...

Aydın Hüseynov: "Ötən ay sənaye istehsalında qeydə alınan artım onu göstərir ki, çox yaxın gələcəkdə Azərbaycan böyük bir sənaye dövlətinə çevriləcək"

istehsalı 48,9 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 37,1 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 35,4 faiz artıb. O cümlədən, ölkənin digər sənaye sahələrində də artım qeydə alınıb.

Bütün bunlar onu göstərir ki, son 3 ildə aparılan sistemli islahatlar, qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi üçün qəbul olunan proqramlar Azərbaycanda sənayenin inkişafına ciddi təkan verir. Hər bir ölkənin iqtisadi inkişaf göstəricisini müəyyən edən başlıca fak-

tor ölkələr sənaye sektorunun inkişafına xüsusi önəm verirlər. Bu baxımdan, Azərbaycanda bir ay ərzində 3,8 milyard manatlıq sənaye məhsulu istehsal olunmasının əhəmiyyətini ekspertlər necə dəyərləndirirlər?

Məsələyə münasibət bildirən millət vəkili Aydın Hüseynovun sözlərinə görə, sənaye sahəsində qeydə alınan ciddi artım bu sahənin inkişaf etdirilməsinin prioritet əhəmiyyət kəsb etdiyini göstərir: "Biz görürük ki, aparılan islahatlar, görülən işlər sayəsində bu ilin yan-

var ayında sənaye istehsalı kifayət qədər böyük rəqəmdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda 14 faizə yaxın artım olub. Bu onu göstərir ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin ən başlıca istiqamətlərindən biri də sənayenin inkişaf etdirilməsi və ölkə iqtisadiyyatının neftdən asılılığını azaltmaqdır. Bu istiqamətdə kompleks işlər görülür. Ümumilikdə götürdükdə, sənaye və sənayenin qeyri-neft sektorunda önəmli nailiyyətlər əldə olunub. Ötən ay sənaye istehsalında qeydə alınan artım onu göstərir

min etməklə yanaşı, rəqabətqabiliyyətli, ixracönlümlü sənaye məhsullarını dünya bazarına çıxaracaq.

Bunun üçün çox böyük işlər həyata keçirilir. İri şəhərlərdə və regionlarda sənaye parkları, sənaye məhəllələri salınır. Başlıca məqsəd həm də ölkə vətəndaşlarını dayanıqlı daimi iş yerləri ilə təmin etməkdir. Çünki sənaye sektorunda çalışan işçilərin əmək verdişləri və peşələri yüksək olduğu üçün, orada əməkdaşları da yüksək olur. Bu isə, ümumilikdə, vətəndaşların sosial rifah halının daha da yaxşılaşmasına xidmət edir".

Vidadi ORDAHALLI

Prezident İlham Əliyevin prioritet elan etdiyi sahələrdən biri də mebel istehsalıdır. Ölkə başçısı həttə 2016-cı ilin yanvarında nazirlərin və iş adamlarının geniş tərkibli konfransında məmurları yerli mebellərdən istifadə etməyə çağırırmışdı: "Ölkədə yüzlərlə mebel şirkəti var. Amma yüksək vəzifəli məmurlarımız bunu bəyənmiirlər.

"Müvafiq qurumlar, şirkətlər yerli istehsala aid olan mebelləri almaqla digərlərinə nümunə olmalıdırlar"

Yerli istehsalın keyfiyyəti başqa mebelərdən fərqlənir, amma deyir, bu, Azərbaycan malıdır, özünə rəva bilmir. Gərək İtaliya, Rumıniya mebeli olsun. Buna son qoymaq lazımdır. Bütün dövlət məmurlarının kabinetində bundan sonra yerli mebel olmalıdır".

Ancaq qeyri-neft sekto-

runun inkişafı istiqamətində ciddi işlərin görüldüyü son üç il ərzində ölkəmizin mebel sahəsində idxaldan asılılığı nəinki azalıb, əksinə, artıb. Bunu statistik rəqəmlər də təsdiqləyir. Belə ki, Azərbaycana mebel idxalı əvvəlki illərlə müqayisədə artıb. Müqayisə üçün qeyd edək ki, 2018-ci ildə ölkəyə 105 milyon 600.33

min dollar dəyərində mebel və onun hissələri idxal edilib. Bu, 2017-ci illə müqayisədə 20 faiz çoxdur. Məsələ ondadır ki,

bəzək detalları xaricdən gətirilir. Bütün bunlara baxmayaraq, əsasən Rusiya, Türkiyə və Çindən mebellər idxal olunur.

olan mebellərə inamın az olması ilə əlaqələndirdi: "Xaricdən mebel idxalının azalması üçün yerli istehsala aid olan mebellərə

onlara olan inamı artırmaqla bağlı işlər görülməlidir. Müvafiq qurumlar, şirkətlər yerli istehsala aid olan mebelləri almaqla di-

Azərbaycan özəl mebel sənayesinin rəqabət qabiliyyətsizliyi getdikcə daha da dərinləşir...

Vüqar Bayramov: "Xaricdən mebel idxalının azalması üçün yerli istehsala aid olan mebellərə inam artmalıdır"

2017-ci ildə ölkəyə 85 milyon 313.34 min dollar dəyərində mebel və onun hissələri gətirilib. Rəqəmlərdən göründüyü kimi, mebel idxalı əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Bu isə çox ciddi rəqəmdir.

Onu da qeyd edək ki, ümumilikdə, bəzi detallar xaricdən gətirilsə də, ölkənin xarici mebellərə fərdi tələbatının artması ilə bağlıdır? Əhalinin yerli istehsal olan mebellərə marağı niyə azdır? Bütövlükdə, bu sahədə nə baş verir?

Bir məqamı da qeyd edək ki, xaricdən idxal olunan mebellərin qiyməti bahadır. Onlar 3000 manatdan başlayır. Yerli istehsal olunan mebellər onlara baxanda ucuzdur.

Bütün bu deyilənlərin fonunda, maraqlıdır, mebel idxalı niyə artır? Bu, əhalinin xarici mebellərə fərdi tələbatının artması ilə bağlıdır? Əhalinin yerli istehsal olan mebellərə marağı niyə azdır? Bütövlükdə, bu sahədə nə baş verir?

Məsələyə münasibət bildirən iqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramov bunu bir sıra amillərlə, əsasən də yerli istehsal

inam artmalıdır. İnəm artarsa, o zaman yerli istehsal olan mebellərin alışına da maraq artacaq. Ona görə də, başlıca olaraq, bu istiqamətdə inamın formalaşdırılması üçün işlər görülməlidir. Təəssüf ki, apardığımız monitorinqlər bunun əksini göstərir. Aparılan monitorinqlər göstərir ki, hələ də yerli istehlakçılar arasında yerli mebellərə maraq aşağıdır. Halbuki, bu sahədə yaxşı fəaliyyət göstərən müəssisələr var. Nəticədə xarici mebellərin alınmasına maraq böyük olaraq qalır. Yerli istehsal olan mebellərə tələbin artması üçün

gەرlərinə nümunə olmalıdırlar. Bununla bağlı fəal olmalıdırlar. Hələlik buna nail olmamışıq, amma bu yöndə söyləri artırmaq lazımdır. Eyni zamanda, yerli mebel istehsalını daha da artırmaq lazımdır. Birmənalı şəkildə, Azərbaycanda mebel brendləri yaradılmalıdır. Hesab edirəm ki, bu minvalla yerli mebel istehsalına inam və marağın formalaşmasına nail ola bilərik. O baxımdan, inam və maraq artarsa, xaricdən mebel idxalı nəzərəcarpacaq dərəcədə azalacaq. Nəticədə daha çox yerli məhsul istehsal olunacaq və xaricə mebel idxalı ilə bağlı valyuta axmaz".

Vidadi ORDAHALLI

Yol polisləri gecə saatlarında kobud qayda pozan sürücülərə qarşı profilaktik tədbir keçirib

Bakı şəhər Baş Polis İdarəsi Dövlət Yol Polisi İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən paytaxtın müxtəlif küçə və prospektlərində gecə saatlarında kobud qayda pozuntuları törədən sürücülərin aşkar edilməsi məqsədilə növbəti maarifləndirici-profilaktik tədbir keçirilib. Tədbir zamanı sərxoş, yol polisinə təbə olmayan, nəqliyyat vasitəsinin konstruksiyasında dəyişiklik edən sürücülərə rast gəlinib.

Qeyd edək ki, son zamanlar bəzi sürücülər avtomobilə konstruksiya dəyişikliyi etmədən maşının yük yerinə su qabları, beton qırıntıları, daş parçaları və digər ağır əşyalar yığırlar. Bununla da

onlar avtomobilin ön hissəsinin qalxmasına, arxa hissəsinin isə aşağı enməsinə nail olurlar. Tədbir zamanı bu üsulla, yəni avtomobilin yük yerinə daş parçaları yığaraq nəqliyyat vasitəsinin görünüşünü dəyişən sürücülər də aşkar edilib. Nəsimi rayonunda saxlanılan "VAZ- 2107" markalı avtomobilin yük yeri yoxlanan zaman oradan iri daş parçaları aşkar olunub.

Profilaktik tədbir zamanı daha bir sürücü avtomobili sürətlə, digər hərəkət iştirakçılarına ciddi təhlükə yaradaraq idarə etdiyi üçün Yasamal rayonu ərazisində saxlanıb. "Kia" markalı avtomobilin sürücüsü yol hərəkəti qaydalarını pozduğu üçün onun barəsində inzibati protokol tərtib edilib.

Tədbir zamanı nəqliyyat vasitələrinin konstruksiyasında dəyişiklik edən sürücülər də müəyyən edilib. Həmin sürücülər inzibati qaydada cərimə edilib və nəqliyyat vasitələri cərimə dayanacağına yerləşdirilib.

Bakı şəhər Baş Polis İdarəsi Dövlət Yol Polisi İdarəsi bildirir ki, bu tipli maarifləndirici tədbirlər bundan sonra da davam etdiriləcək.

Gömrük Akademiyasının 4-cü kurs tələbələri dövlət təşkilatlarında istehsalat təcrübəsinə başladı...

Dövlət Gömrük Komitəsi Akademiyasının IV kurs tələbələri 18 fevral 2019-cu il tarixdən 14 həftə ərzində bir sıra müxtəlif dövlət qurumlarında istehsalat təcrübəsi keçəcək.

DGKA-nın İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin "Bakı Xəbər"ə verilən məlumata görə, Akademiyanın rəisi Qulu Novruzov təcrübəyə gedəcək tələbələr və onların təcrübə rəhbərləri ilə görüşüb. Qulu

Novruzov "Ali təhsil müəssisələrində təqəüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə" və "Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqəüdlərin verilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 14 fevral 2019-cu il tarixli Sərəncamlarına toxunub və dövlət tərəfindən gənclərə göstərilən diqqət və qayğına xüsusilə qeyd edib.

Ali təhsil müəssisələrində tədris prosesi ilə yanaşı, tələbələrin əldə etdikləri bilik və bacarıqları təcrübədə tətbiq etmələrinin vacibliyini bildiren Qulu Novruzov tələbələrin təhsillə yanaşı, praktiki iş bacarıqlarına malik olmasının əhəmiyyətini qeyd edib.

Akademiyaya reisi buraxılış işlərinin mövzularına uyğun olaraq tələbələrin Dövlət Gömrük Komitəsi, Ədliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyinin İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutu, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında təcrübə keçəceklərini bildirərək, onlara bu müddətdə uğurlar arzulayıb.

Qulu Novruzov cari tədris ilində istehsalat təcrübəsinin yeni fərqli formatda təşkil olunduğunu nəzərə çatdırıb. O, tələbələrin təcrübə keçdikləri dövlət qurumlarının fəaliyyəti ilə yaxından tanış olmaq imkanı əldə etdiklərini də qeyd edib.

Daha sonra Akademiyanın təlim və innovasiyalar üzrə rəis müavini Ramiz Hüseynov tələbələri təcrübə gündəliyinin doldurulması, təcrübənin sonunda hesabatın yazılması qaydaları ilə bağlı təlimatlarla tanış edib.

Bakı-xeber.com

İqtisadçı-əlim "Fitch"-in Azərbaycanda iqtisadi artımla bağlı dediyi rəqəmlə razılaşmadı...

2019 - cu il -

də Azərbaycanda iqtisadi artımın 3,5 faiz təşkil edəcəyi ehtimal olunur. Bu barədə "Fitch Ratings" agentliyinin yeni hesabatında deyilir.

Agentlik tərəfindən Azərbaycanın emitentinin uzunmüddətli xarici valyutada defolt reytingi "BB+" səviyyəsində və sabit olaraq təsdiq olunub.

Qeyd olunur ki, bu il Azərbaycanda iqtisadiyyatın artım templəri "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının işlənməsinin ikinci mərhələsi çərçivəsində qaz tədarükü ilə bağlı olacaq. Bundan başqa, turizm və kənd təsərrüfatı sahələrinin də iqtisadi artıma səbəb olacağı qeyd olunur. Bundan başqa, agentlik ölkənin bank sektorunda vəziyyətin yaxşılaşmasını qeyd edir.

Cari il ərzində ölkənin iqtisadi artımının 3,5 faiz

Fikrət Yusifov: "Mən hesab edirəm ki, iqtisadi artım 3,5 faiz deyil, 5-6 faiz səviyyəsində olacaq"

"Aqrar sektor, turizm və yükdaşıma sahəsində sürətli inkişaf özünü göstərir və göstərəcək"

olacağı barədə fikir bildirən iqtisadçı, ekspert-əlim Fikrət Yusifov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, ölkə iqtisadiyyatında hər

sadiyyatında qeydə alınacaq inkişaf 3,5 faizdən daha çox olacaq: "Öncəki illərdən fərqli olaraq, bu il ölkə iqtisadiyyatında hər

hansı bir xoşagəlməz hal qeydə alınmayacaq. Ölkə iqtisadiyyatında inkişaf sürəti arzuolunan səviyyəyə çatmaq üzrədir".

Həmsöhbətimizin sözlərinə görə, iqtisadiyyatın inkişafı istiqamətində aparılan işlər özünü daha çox qeyri-neft sektoru və qeyri-neft sənayesində göstərir. Onun fikrincə, aqrar sektor, turizm və yükdaşıma sahəsində sürətli inkişaf özünü göstərir və göstərəcək.

Təbii ki, bu sahədə aparılan işlər sayəsində ölkə iqtisadiyyatında artım qeydə alınacaq: "Fitch Ratings" agentliyinin yeni hesabatında qeyd olunur ki, 2019-cu ildə Azərbaycanda iqtisadi artım 3,5 faiz səviyyəsində olacaq. Ancaq mən hesab edirəm ki, iqtisadi artım 3,5 faiz deyil, 5-6 faiz səviyyəsində olacaq".

Günəl CƏLİLOVA

"AZZA" ofisi tortun içindən çıxmış yad cisimlə bağlı niyə açıqlama vermək istəmədi?

Məşhur şirniyyat dükanı "AZZA" da satılan tortların tərkibi ilə bağlı mediada məlumat yayılıb. Qeyd olunur ki, adıçəkilən şirniyyat evindən alınan tortun içərisindən sellofan torba çıxıb.

Bu halla Bakı şəhər sakini Bayram Qubaxanlı üzləşib. O, "Report"a verdiyi məlumatda qeyd edib ki, "AZZA" şirniyyat evinin paytaxtın Nəsimi rayonunda yerləşən filialından tort alıb: "Amma tortu kəsən zaman içərisindən bükülmüş sellofan torba aşkarlanıb".

O, rastlaşdığı xoşagəlməz hadisə ilə bağlı şirniyyat evinə müraciət etsə də, əvvəlcə tortun qaytarılmasının mümkün olmadığını bildiriblər.

Bir həftə sonra isə tortu geri alan şirniyyat

evinin əməkdaşları hadisə ilə bağlı araşdırmalara başlanacağını qeyd ediblər.

"Əvvəl tortu qaytarmaq isə mürəkkəbdir. Mənə dedilər ki, biz inanmırıq, bəlkə özünüz qoymusunuz. Am-

ma sonradan sübut olundu ki, sellofan torbanın alıcı tərəfindən tortun içərisinə qoyulması mümkünsüzdür. Mənə bildirdilər ki, araşdırmaların yekun nəticələri haqda məlumat veriləcək. Sonra-

dan gah dedilər ki, sabah, gah dedilər ki, birisigün məlum olacaq. Bir həftədən sonra zəng etdilər ki, tortu götürə bilərəm. Mən də Nizami rayonunda yaşadığımdan, orada yerləşən "AZZA" şirniyyat evindən tortu götürmək istədim.

Mənə bildirdilər ki, hadisə ilə hansı filialda qarşılaşmışamsa, tortu ancaq oradan götürə bilərəm. Nəhayət, 1 həftəlik süründürməçilikdən sonra mən tortu qaytaracağım filialdan götürə bildim".

Mətbuatda yayılan məlumatla bağlı "AZZA" şirniyyat evinə də müraciət etdik. Ancaq şirkətin İsrail adlı piar nümayəndəsi "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, onlar bu məsələ ilə bağlı hər hansı açıqlama vermək istəmirlər.

Günəl CƏLİLOVA

Bu günlərdə qəzetimizin əməkdaşı Gəncədə olarkən bu şəhərin müxtəlif yerlərinə baş çəkib, o cümlədən də yolunu Gəncə xanı qəhrəman Cavad xanın adını daşıyan küçədən salıb. O bu küçədə yerləşən "Kolorit" restoranının qarşısında bir heykəl görüb və bu heykəlin kimə məxsus olması ilə maraqlanıb. Ona bildiriblər ki, heykəl Cavad xana aiddir. "Xalq öz qəhrəman oğullarını heç vaxt unutmur.

Naqif Həmzəyev: "Bu heykəlin Cavad xana məxsus olması ilə bağlı deyilən fikirlər, birmənalı olaraq, yalandır və bu bir təxribatdır"

Sənan Hacıyev: "Cavad xan küçəsində Cavad xanın heykəli yoxdur"

Onlardan biri olan Cavad xanın xatirəsi layiqincə əbədiləşdirilib. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Gəncə Cümə məscidinin həyatında Cavad xanın türbəsi ucaldılıb. Gəncədə

və Bakıda onun adına küçə var. Ancaq maraqlıdır ki, Gəncə şəhərində olduğu-muz zaman Cavad xanın adını daşıyan küçədə onun əzəməti və qüdrəti ilə uzaqlaşmayan bir mənzərənin

Deputat Gəncədəki anormal heykəlin Cavad xana məxsusluğunu birmənalı inkar etdi...

şahidi olduq. Qəhrəmanın adını daşıyan küçənin lap başlanğıcında, "Kolorit" adlanan restoranın düz qarşısında Cavad xana aid olduğu deyilən bir "heykəl" qoyulub" - deyər qeyd edən əməkdaşımızın bu barədə hazırladığı yazı həm ictimaiyyətdə, həm də sosial şəbəkələrdə geniş müzakirə edilib.

Həqiqətənmi bu heykəl Gəncənin azadlığı uğrunda son damla qanına qədər vuruşan, onu yadellilərdən qoruyan Cavad xana aiddir?

Gəncədən seçilmiş millət vəkili Naqif Həmzəyev "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, Bakıda və Gəncədə Cavad xanın xatirəsinin əbədiləşdirilməsi istiqamətində işlər görülüb. O bizimlə söhbətində bu heykəlin qətiyyənlə Cavad xana aid olmadığını bildirdi.

"Bu heykəl qətiyyənlə Cavad xana aid deyil. Bu heykəlin Cavad xana məxsus olması ilə bağlı deyilən fikirlər, birmənalı olaraq, yalandır və bu bir təxribatdır. Bunu hansısa insanlar gündəm yaratmaq üçün meydana atıblar. Keçmiş Sabir küçəsi, indi isə Cavad xanın adını daşıyan həmin küçədə onun xanlığı dövrünə aid müxtəlif peşə sahiblərinin personajları heykəlciklər formasında yaradılıb. Burada həmin dövrün ab-havası, mühiti yaradılıb. Həmin heykəl də o personajlardan biridir. O küçə Cavad xanın xanlığı dövrünün memarlıq üslubuna uyğun qurulub. Bu küçədə hər şey qədim üsluba uyğundur, burada o dövrə aid geyimlər, o dövrün mənzərəsini əks etdirən elementlər yer alıb. Dediym kimi, bu küçədə çoxlu heykəl var və o hey-

kəllər həmin dövrün insanların personajlarıdır. Qeyd edim ki, Gəncədə Cavad xanın xatirəsinin əbədiləşdirilməsi üçün müxtəlif işlər görülüb. Gəncədə Şah Abbas məscidinin yanında Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Cavad xanın məqbərəsi tikilib. Gəncədə Cavad xana əzəmətli bir heykəl ucaldılması ilə bağlı Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən işlər görülür və yaxın vaxtlarda o heykəlin ucaldılması gözlənilir".

Gəncə Mədəniyyət İdarəsinin rəisi **Sənan Hacıyev** də bizimlə söhbətində o heykəlin Cavad xana məxsus olduğunu, birmənalı olaraq, inkar etdi. "Cavad xan küçəsində Cavad xanın heykəli yoxdur. Həmin heykəl isə Cavad xana aid deyil. O heykəllər müxtəlif personajlardır,

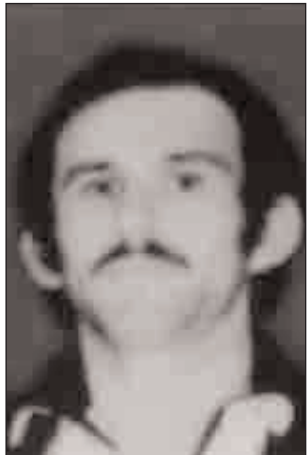
simvolik fiqurlardır. Orada muğam haqqında heykəllər var" - deyər S.Hacıyev vurğuladı.

Hər halda, mövzu ilə bağlı rəsmi şəxslərin verdiyi reaksiyaları məqbul saymaq olar. Çünki qəzet olaraq bizim də bu məsələdə marağımız tarixi şəxsiyyətə hörmət və ehtiramdan irəli gəlir. Sözügedən heykəlin məhz Cavad xan küçəsində qoyulması və onun üzərində bu barədə lövhənin vurulması, həmçinin, personajın, cüzi olsa da, Cavad xanın real cizgilərini əks etdirməsi Gəncə ictimaiyyətində və bura gələn turistlərdə yanlış təsəvvürlərin yaranmasına səbəb olar. Yaxşı olardı ki, Gəncə Şəhər Mədəniyyət İdarəsi həmin personajın kimə aid olduğunu xüsusi bir lövhədə bildirsin.

İradə SARIYEVA

1988-ci ildən başlayaraq Ermənistanın təcavüzünə qarşı döyüşlərdə itkin düşmüş şəxslərlə bağlı Dövlət Komissiyası və Respublika Xatirə Kitabının birgə böyük həcmli və tarixi əhəmiyyətli işinin bir hissəsi yenidən yekunlaşıb. Minlərlə Azərbaycan vətəndaşının itkin düşdüyü ana qədərki həyat yolunu özündə əks etdirən dörd cildlik xüsusi buraxılışın ilk cildi artıq çapdan çıxıb. İlk cildə 922 nəfər gənc, yaşlı qadın, kişi və uşaqlardan ibarət Azərbaycan vətəndaşı barədə məlumatlar yer alıb. Geniş oxucu marağını nəzərə alaraq, həmin nakam soydaşlarımızın bir neçəsi barədə məlumat gündəlik olaraq yenidən sıra ilə təqdim etməyi qərara aldıq. Daha ətraflı məlumatı Xatirə Kitabının www.xatirekitabi.az saytıdan əldə edə bilərsiniz. Beləliklə, sözügedən nəşrdə yer alan itkin soydaşlarımızla bağlı məlumatları diqqətinizə çatdırırıq:

(Əvvəli ötən saylarımızda)
AĞAYEV VİDADI SƏCƏT oğlu

5 mart 1959-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Ağdam rayonunda doğulmuşdur. Hərbi xidmətə qədər Ağdam rayon mərkəzində yaşamışdır. Ağdam RHK tərəfindən hərbi xidmətə çağırılmışdır. Hərbçi. Ağayev Vidadi Səccət oğlu Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda Ermənistan Silahlı Qüvvələri

və onların dəstəklədiyi separatçı hərbi birləşmələrə qarşı həyata keçirilən döyüş əməliyyatları zamanı 23 iyul 1993-cü ildə Ağdam rayonu ərazisində itkin düşmüşdür. Dövlət Komissiyasının apardığı araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Ağayev Vidadi Səccət oğlu 23 iyul 1993-cü il tarixində Ağdam rayonu ərazisində erməni silahlı birləşmələrinə qarşı həyata keçirilən hərbi əməliyyatlar zamanı naməlum şəraitdə itkin düşmüşdür.

Ağayev Vidadi Səccət oğlunun sonrakı taleyi barədə məlumat yoxdur.

AĞAYEV YALÇIN RAFİQ oğlu

1 may 1973-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Cəbrayıl rayonunda doğulmuşdur. Hərbi xidmətə qədər Ağcabədi rayonunun Boyat kəndində yaşamışdır. Ağcabədi RHK tərəfindən hərbi xidmətə çağırılmışdır. Hərbçi. Ağayev Yalçın Rafiq oğlu Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda Ermənistan Silahlı

Qüvvələri və onların dəstəklədiyi separatçı hərbi birləşmələrə qarşı həyata keçirilən döyüş əməliyyatları zamanı 16 iyun 1993-cü ildə Ağdam rayonu ərazisində itkin düşmüşdür.

Dövlət Komissiyasının apardığı araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Ağayev Yalçın Rafiq oğlu 16 iyun 1993-cü il tarixində Ağdam rayonunun Qalayçıları kəndində erməni silahlı birləşmələrinə qarşı həyata keçirilən hərbi əməliyyatlar zamanı naməlum şəraitdə itkin düşmüşdür və onun erməni terrorçu-quldur dəstələri tərəfindən əsir götürüldüyü ehtimal olunur.

Ağayev Yalçın Rafiq oğlunun sonrakı taleyi barədə məlumat yoxdur.

AĞAYEV YUSİF BALASƏF oğlu

12 sentyabr 1959-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Şamaxı rayonunda doğulmuşdur. Hərbi xidmətə qədər Şamaxı rayonunun Çöl Bağırılı kəndində yaşamışdır. Könüllü olaraq Milli Ordu sıralarına qoşulmuşdur. Hərbçi. Ağayev Yusif Balasəf oğlu Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda Ermənistan Silahlı Qüvvələri və onların dəstəklədiyi separatçı hərbi birləşmələrə qarşı həy-

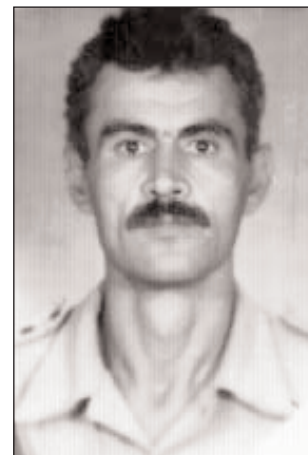
ata keçirilən döyüş əməliyyatları zamanı 26 yanvar 1992-ci ildə Şuşa rayonu ərazisində itkin düşmüşdür.

Dövlət Komissiyasının apardığı araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Ağayev Yusif Balasəf oğlu 26 yanvar 1992-ci il tarixində Şuşa rayonunun Daşaltı kəndi ərazisində erməni silahlı birləşmələrinə qarşı həyata keçirilən hərbi əməliyyatlar zamanı naməlum şəraitdə itkin düşmüşdür və onun erməni terrorçu-quldur dəstələri tərəfindən əsir götürüldüyü ehtimal olunur.

Ağayev Yusif Balasəf oğlunun sonrakı taleyi barədə məlumat yoxdur.

AĞAYEV YUSİF TƏZƏXAN oğlu

25 mart 1959-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Əli Bayramlı (indi Şirvan) şəhərində doğulmuşdur. Hərbi xidmətə qədər Şirvan şəhərində yaşamışdır. Şirvan ŞHK tərəfindən hərbi xidmətə çağırılmışdır. Hərbçi. Ağayev Yusif Təzəxan oğlu Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda Ermənistan Silahlı Qüvvələri və onların dəstəklədiyi separatçı hərbi birləşmələrə qarşı həyata keçiri-

lən döyüş əməliyyatları zamanı 20 mart 1993-cü ildə Ağdərə rayonu ərazisində itkin düşmüşdür.

Dövlət Komissiyasının apardığı araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Ağayev Yusif Təzəxan oğlu 20 mart 1993-cü il tarixində Ağdərə rayonunun Canyataq kəndi ərazisində erməni silahlı birləşmələrinə qarşı həyata keçirilən hərbi əməliyyatlar zamanı naməlum şəraitdə itkin düşmüşdür.

Ağayev Yusif Təzəxan oğlunun sonrakı taleyi barədə məlumat yoxdur.

(Ardı növbəti sayımızda)

Qadın özü elə şeirdir. Təpədən dırnağa poeziya, lirik duyğular mücəssəməsidir qadın. Şeirdən biçilən qadının özü şeir yazanda sözlə gözəlliyin, ruhla üreyin qırılmaz vəhdəti yaranır. 55 illik bir ömür yolu gələn, bu yolda qarşısına çıxan bütün maneələri dəf etməyi bacaran "Ulduz" jurnalının poeziya şöbəsinin müdürü, tanınmış şairə Fərqanə Mehdiyeva daxilən də, zahirən də şeirin özünə bənzəyir.

Fərqanə xanım sərbətimiz zamanı o, 55 yaşın həyəcanlarını, şeirimizin bu gününü, ədəbiyyatımızın vəziyyətini dilə gətirdi.

- Fərqanə xanım, 55-in astanasında Sizi xoş gördük. Nədir bu yaşın həyəcanı, sevinci?

- Əslində, 55 yaşma çatmağımı çox arzulayırdım. Keçirdiyim ağır xəstəliklə əlaqədar olaraq heç bu yaşa çatacağıma ümid etmirdim. Hey düşünürdüm ki, görəsən 55 yaşımı görmək mənə nəsis olacaqmı? Şükür Allahın bu gününə, mən bu yaşımı görə bildim.

- Şeirlərinizdən birində deyirsiniz ki:

*Donmuşam, yumşaq deyiləm,
Əyilmişəm, şax deyiləm,
Mən daha uşaq deyiləm,
Deyib də "gözlə" aldatma...*

Yəni şairləri belə tez aldatmaq olur ki?

- Bilirsiniz, şairlər uşaq kimidir. Şairi aldatmağın nəyi var ki... Deyim ki, 55 yaşım olmasına baxmayaraq, yenə də mənə aldatmaq mümkündür. Çünki şair özü hiyləsiz, riyasız olur. Mən əsl şairdən danışiram. Bu şəhər, qaynar həyat üreyimi, ruhumu dəyişdirə bilmədi. Yenə əvvəlki duyğularım, ruhuma yazıram. Nəyi yaşayıram, onu da şeirə çevirirəm. Ümumiyyətlə, bəzən deyirlər ki, şairlər görüb müşahidə etdiklərini yazırlar. Bir tərəfdən razıyam ki, bəli, şairlər ictimai həyatda qarşılaşdıqlarını yazırlar, amma, bütövlükdə, şair özünü, öz yaşantılarını, öz həyatını və taleyini yazır. Burada başqa təsir yoxdur. Kim nə yaşayır, onu da şeirə çevirir. Yalandan demək lazım deyil ki, başqasının həyatını, taleyini yazıram. Yaşamadığıni necə yazırsan ki?!

- Qadının şair olmağı çox çətindir. Bəzən "belə yazsam görəsən cəmiyyət, yaxud tanıdqlarım mənim haqqımda nə düşünər" deyir qadın şairələr. Siz necə, heç belə bir dilemma ilə qarşı-qarşıya qalıbsınız mı?

- Mən şeirin, ədəbiyyatın, xüsusən də yaradıcılığın qadın və kişi ayrıntılarına bölünməsinə qəbul etmərəm. Şair elə şairdir. Burada əsas meyar istedadıdır. Ancaq fərqləndirmək lazım gələrsə, deyim ki, Azərbaycanda çox güclü qadın poeziyası olub və bu gün də var. Ədəbiyyatımızın çox nəhəng qadın simaları olub. Onları siz də oxumusunuz, əsərləri ilə tanışsınız. Bəli, qadının şair olmağı çox çətindir. Deyərdim ki, məşəq-qətdir. Qadın şairdirsə, həmişə fikri şeirin yanında olur. Bu da ona çətinliklər yaradır. Sən həm ev, həm

"Boz ədəbiyyata xidmət edən qadınlar müxtəlif vasitələrlə müxtəlif alimlərin, akademiklərin yanına yollar tapırlar və onları bezdirib kitabları üçün "xeyir-dua" alırlar"

uşaq, həm həyat yoldaşı, həm gündəlik qayğılar, həm də şeir və ədəbiyyat haqqında düşünürsən. Hələ, üstəlik, başqa təsirlər və qayğılar da var. Əlbəttə, bir qadının bunları daşması çox çətindir, ağırdır. Mən hələ şeirimə görə hansısa bir dilemma qarşısında qalmamışam. Yoldaşım məni çox yaxşı tanıyır, şeirlərimi oxuyur. Nə yaxşı ki, həyat yoldaşım var, yoxsa mənim vəziyyətim necə olardı, bilmirəm... Elə vaxtlar olub ki, şeirə görə çayım qaynayıb daşıb, xörəyim yanıb, aləm bir-birinə qarışıb. Bilirsiniz, həmişə şeirin yanında oluram. Elə hallar olur ki, evdə söhbət edirik, oğlum nə işə danışır, sonra ona mənim münasibətimi soruşur. Cavab verə bilmirəm, onda bilir ki, yenə şeir haqqında fikirləşirəm və beynimdəki misraları kağıza köçürmək istəyirəm.

- Həyat yoldaşınızın yaradıcılığınıza münasibəti necədir?

- Yaxşıdır. Məni ən çox oğlum oxuyur. O, əslində, ədəbiyyat, poeziya vurğudur. Həyat yoldaşım həyatda ən çox güvəndiyim, arxalandığım insandır. Mənim yaradıcılığımıza həmişə dəstək olub. İnanın ki, mən İranda xəstə yatanda, o çox əziyyət çəkdi. Ağır günlərimdə yanımda oldu. Mən xəstəxanada əzab çəkəndə əlini göyə atıb Allaha yalvarırdı ki, mənə rəhm eləsin (ağlayır). Mən ondan yerlə göy qədər razıyam. İnanın ki, mənə həyatda o idarə edir.

- Fərqanə xanım, Siz çağdaş poeziyamızın sayılıb-seçilən simalarından birisiniz. Bu öz yerində. Hazırda "Ulduz" jurnalının şeir şöbəsinə rəhbərlik edirsiniz. Şairlərlə necə yola gedirsiniz? Sizdən narazı qalanlar olur mu?

- Sözsüz ki, "Ulduz" jurnalı ədəbi dərjələr sırasında öz sanbalı, missiyası, ədəbiyyatımıza xidmətilə seçilir. Xüsusən də gənclərin ədəbiyyata gəlməsinə güclü təkan verir. Ədəbiyyatımızın bu günü və sabahı haqqın-

da bədbin deyiləm. Bu gün çox gözəl şairlərimiz var. Ədəbiyyatımıza çox istedadlı gənclər gəlib. Amma təəssüf ki, istedadlı gənclərimiz çox azdır. İndi daha çox Azərbaycan poeziyası

da olub, "şairəm" deyib meydana çıxıblar, televiziylarda çıxışlar edirlər, toylara tamada kimi gedirlər. Bu da, əlbəttə, onların şair olmasının göstəricisidir. Təəssüf ki, bu gün boz ədə-

dələri yazdıqlarını qoltuqlarına vurub qapı-qapı gezirirlər, həmin alimləri, ədəbiyyat xadimlərini bezdirirlər. Bir-mənəli olaraq deyirəm ki, akademiklər, professorlar, ədəbiyyat xadimləri o insan-

aparıram. Bununla da orada bu tay ədəbiyyatın təbliği ilə də məşğul oluram. İstəyirəm təkcə mənim yaradıcılığımı deyil, həm də həmkarlarımızın şeirlərini oxusunlar.

İndiyə qədər 7 şeirlər kitabım çıxıb və həmişə ədəbiyyata, poeziyaya xidmət etmişəm.

- 55 illik yubiley ilində gözləntiləriniz nədir?

- Sözü düz, ədəbiyyata aid bir sıra mükafatlar almışam. Mikayıl Müşfiq mükafatı, Rəsul Rza mükafatı və s. Azərbaycan Yazıçılar və Jurnalistlər Birliklərinin üzvüyəm.

Bilirsiniz, şairin varı-dövləti, qazancı oxucudur, oxucu rəyi, oxucu fikridir. Bu amil mənə böyük stimül verir. Hiss edəndə ki, sən yazdıqlarını oxuyurlar, bu sənə qol-qanad verir. Hətta biləndə ki, şeirdən heç bir qazancın, gəlirin yoxdur, onda da oxunmağın sənə üçün böyük maddi dəyər-dən artıq olur. Bu gün ədəbiyyatda, sənətin müxtəlif sahələrində tanışlıq, yerli-bazlıq, qohumbazlıq çoxalıb, bu, sözsüz ki, sənətə zərər vurur. Yaxşı ədəbiyyatın yaranmasına, onun keyfiyyətinə zərbə vuran bu amillərin ədəbiyyatda olması ağırlı bir haldır. Nə də ki, bundan canımızı qurtara bilmirik. İndi onun-bunun yerinə şeir yazan, roman yazan o qədər adam var ki. Adamlar tanıyıram ki, başqalarına şeir, nəsr, elmi iş yazmaqla dolanırlar, ailəsini saxlayır. Əslində, bu, ədəbiyyata xələl gətirir, bu sahəyə aidiyyəti olmayan boz ədəbiyyat nümayəndələrinin meydana çıxmasına şərait yaradır. Bir çox hallarda əsl söz adamı kənarda qalır, ancaq mükafatları haqqı olmayanlara verirlər, onlar da hər yerdə "mükafat"ları ilə öyünürlər. Əlbəttə, özgəsin-dən pulla aldığı şeir, poemaya görə şöhrətlənənlər də yox deyil. Onlar cild-cild kitablar çap etdirirlər və bu kitablarla sarayları, institutları, başqa məkanları "işğal" edən adamların sayı yaman çoxalıb. Onlar televiziylarda da, başqa yerlərdə də başa çəkilirlər. Ömründə əlinə qələm almayan bir adam 50 yaşından sonra "şair" kimi qəfil meydana peyda olur. Bunlar kütləvi olsalar da, nə yaxşı ki, əsl şairlər, istedadlı adamlar onların kölgəsində itib batmır, əksinə, daha da parlaq görünürlər.

55 illik yubileyimə gəlincə, çox istəyirəm ki, qələm dostlarımı başıma toplayıb yaddaqalan bir məclis təşkil edim. Bu həm də mənim ədəbi ictimaiyyət və oxucular qarşısında bir yaradıcılıq hesabatım olacaq. Mükafata gəlincə, yuxarıda dediyim ki, bir sıra mükafatlarım var. Ancaq 55 illik yubileyimdə hansısa bir mükafat verilərsə, bunu yaradıcılığımıza, ömrümü həsr etdiyim poeziyaya bir töhfə hesab edərdəm.

İradə SARIYEVA

Fərqanə Mehdiyeva: "55 illik yubileyimdə hansısa bir mükafat verilərsə, bunu yaradıcılığımıza, ömrümü həsr etdiyim poeziyaya bir töhfə hesab edərdəm"

"Bir də görürsən ki, bir evdar qadın, yaxud şeirin nə olduğunu bilməyən bir xanım "şeir gətirmişəm, çap edin" deyir, "şeir"i oxuyuram, görürəm ki, bu şeir yox, maklaturadır, sadəcə, söz yığındır, "bunu çap edə bilmərik" deyirəm"

na xas olmayan izimlər arxasınca gedənlər var və onların yazdıqlarını adam oxuyanda təəccüblənir ki, bunun harası poeziyadır? İndi özünü modernist, post-modernist kimi təqdim edənlər çoxalıb və bu da, əlbəttə, təhlükəli haldır. Şeir yazma bilməyən adamların şairliyə iddia etməsi doğrudan da gülünc görünür. "Ulduz" jurnalında işləyəndən ən çox boz ədəbiyyat təmsilçilərinin haqsızlıqları ilə qarşılaşıram. Bir də görürsən ki, bir evdar qadın, yaxud şeirin nə olduğunu bilməyən bir xanım "şeir gətirmişəm, çap edin" deyirlər, "şeir"i oxuyuram, görürəm ki, bu şeir yox, maklaturadır, sadəcə, söz yığındır, deyirəm ki, bunu çap edə bilmərik. "Şeir" yazan evdar qadınlar əsəbləşirlər ki, şair olmasaydım, filan akademik kitabıma ön söz yazmazdı, redaktoru filan xalq şairi olmazdı. Bu akademiklər, professorlar, xalq şairləri nəyin sə xatirinə, hansısa təməna qarşılığında ədəbiyyata dextli olmayan adamları niyə bu qədər şərəfləndirirlər? Bu gün bir dəstə qadın pey-

biyyatın, rəngsiz, ruhsuz poeziyanın təmsilçilərinin sayı get-gedə çoxalır. Əvvəllər ərindən boşananlar "müğənni" olurdu, indi isə "şair" olurlar. Özü də bir iddia ilə, bir hikkə ilə jurnallarda çap olunmaq istəyirlər ki... Təbii ki, ədəbiyyata aidiyyəti olmayan, şeir yazma bilməyən adamın ədəbiyyat adamı adına iddialı olması qəbul edilən deyil. Bəzən belə adamlara mükafatlar, fəxri adlar verilir. Onlar bu mükafatları hansı yollarla əldə edir, məlumdur. Ədəbiyyatla bağlı mükafatlar əsl ədəbiyyat adamına verilməlidir ki, o öz zəhmətinin bəhrəsini görə bilsin. Doğrudur, biz mükafata, fəxri ada görə şeir yazmırıq, amma mükafatlar şairə, ədəbiyyat adamına stimül verir.

- Sizcə, boz ədəbiyyat təmsilçilərinə nə üçün ədəbiyyatda belə şərəit yaradılır? Akademiklər, professorlar, xalq şairləri, xalq yazıçıları niyə onlara "yaşıl işıq" yandırırırlar?

- Bunun müxtəlif səbəbləri var. Başlıcası isə odur ki, boz ədəbiyyat nümayən-

lərin əlindən bezdikləri üçün onların kitablarına ön söz yazırlar. Bəlkə də heç özləri yazmır, köməkçilərinə tapşıırırlar ki, onun kitabı üçün beş-üç cümlə cızma-qara et getsin. Elə adamların kitablarına rast gəlirəm ki, rəyçilərin elə böyük adamlar olduğunu görürəm. Boz ədəbiyyata xidmət edən qadınlar müxtəlif vasitələrlə müxtəlif alimlərin, akademiklərin yanına yollar tapırlar və onları bezdirib kitabları üçün "xeyir-dua" alırlar.

- Fərqanə xanım, səhv etmərəmsə, İranda şeirlər kitabınız çap olunub. Şeirləriniz orada necə qarşılanır?

- Bəli, Təbrizdə "Məni yağışda saxla" adlı şeirlər kitabım nəşr olunub. İnanın ki, onlar qüzey Azərbaycan şairlərinin şeirlərini çox sevirirlər. Məmməd Arazı, Bəxtiyar Vahabzadəni, Şahmar Əkbərzadəni əzbər bilirlər. Yaradıcılığımıza gəlincə, deyim ki, mənim şeirlərimi də sevirirlər. Mən buradan ora gedəndə təkcə öz şeirlər kitablarımı deyil, həm də həmkarlarımin, şair dostlarımin şeirlər kitablarını da

Ənənəvi aşıq sənətinin hazırkı durumu haqqında danışarkən aşıqlığın bəzi gələnlərinin sıradan çıxmaq üzrə olduğunu müşahidə edirik. Dastançılıq kimi. Aşığın aşıq kimi yetkinliyini göstərən əsas amillərdən biri olan dastançılığa hazırkı aşıqların elə də maraq göstərməməsi gizlin deyil. Əlbəttə, aşığın aşıq kimi mükəmməlliyinin sübutu olan dastançılığın bu günü ustadları, aşıqseverləri, alimləri ciddi narahat edir.

Onların narahatlığı anlaşılandır.

Lakin günümüzün elə realıqları var ki, onlar dastanların aşıqların repertuarında yer almasına imkan vermir. Bir tərəfdən narahat oluruq ki, aşıq sənətinin əsas sütunlarından biri olan dastançılıq sıradan çıxmaq təhlükəsi ilə üzləşib, o biri tərəfdən isə dastançılığın inkişafına, yenidən həyata qayıtmasına şərait yaratmırıq. Müasir toylarda aşıqların iştirakına sıx-sıx rast gəlinərsə də, həmin məclislərdə aşıqdan nə klassik saz havaları tələb olunur, nə də dastan.

Heç şübhəsiz ki, dastanların yaşadılması, təbliğ edilməsi istiqamətində Azərbaycan Aşıqlar Birliyi, Mədəniyyət Nazirliyi və AMEA-nın Folklor İnstitutu müəyyən tədbirlər görür, layihələr həyata keçirirlər. Ancaq bunlar, bütövlükdə, dastançılıq sənətini ayağa qaldıra bilmir. Bunun üçün əvvəlcə aşıqların özünün repertuarında dastanlar olmalıdır. Özü də bir deyil, ən azı 10-15 dastan. Müasir aşıqlar isə dastan öyrənməyə elə də həvəs göstərmirlər. Bunun səbəblərindən biri indiki aşıqların böyük əksəriyyətinin ustad görməməsi, ustad görməməsi, digər səbəb dinləyicilərin dastanlara tələbatının kəskin surətdə azalmasıdır. Əvvəllər Azərbaycan Televiziyasında "Dastan axşamı" keçirilirdi və ustad aşıqlar bu gecədə müxtəlif dastanlar danışardılar. Bunun özəlliklərindən biri o idi ki, ustadlar dastan danışarkən onların şeyirdləri də onlarla birgə səhnədə olardılar. Ustad dastan danışar, şeyird isə dastanı əsasən oxuyardı. Artıq bu özəllik, demək olar, sıradan çıxıb. Ustad aşıqların çoxunun dünyasını dəyişməsi orta nəsil aşıqların dastan yaradıcılığına meylinin azalmasına, gənclərin isə əsasən bu sahəyə maraq göstərməməsinə gətirib çıxardı.

Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri, professor Məhərrəm Qasımlı "Bakı-Xəbər"ə aşıqların repertuarında dastanların azalması haqqında bildirdi ki, Azərbaycan dövlətinin aşıq sənətinə göstərdiyi qayğı və diqqət nəticəsində aşıq sənətinin təhlükə altında olan gələnləri artıq yenidən həyata qayıtmaq üzrədir. M.Qasımlının sözlərinə görə, dastançılığın inkişaf etdirilməsi üçün Aşıqlar Birliyi və Mədə-

hənin inkişafı, yenidən gündəmə gəlməsi, həyata qayıtması vacibdir. Bu məsələ bizi uzun illərdir düşündürür. Məlumdur ki, zamanla dastançılıq ənənəsi öz aktuallığını itirdi və məclislərdən kənara

çəlb etməyəcəyik. İstedadlı aşıqlar, ustad sənətkarlar teatra çəlb olunacaq" - deyər M.Qasımlı qeyd etdi.

Borçalı aşıq mühitinin təmsilçisi aşıq Ramin Qarayev "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, bu gün gənc aşıqlar arasında dastan bilgilərinin az olması, dastançılığın inkişafının ləngiməsi, dastançılığın bəzi gələnlərinin sıradan çıxmaq üzrə olduğunu müşahidə edirik.

Yoxdur. Mən özüm bir neçə dastan bilərəm, ancaq bu dastanları danışmaq üçün şərait yoxdur. Toylarda, məclislərdə imkan yoxdur ki, bildiyimiz dastanları qonaqlara çatdıraq. Bakıdan fərqli ola-

tındır. Lakin dastanların yaşaması üçün tamaşaçılarda dastanlara sevgi yaratmalıyıq. "Dastan Teatrı"nın yaradılması barədə danışılır. Bu teatr yaradıldıqdan sonra biz nəticə haqqında danışa bilərik. Bütövlükdə isə "Dastan Teatrı"nın yaradılması yaxşı olardı, bəlkə bu yolla aşıqların repertuarındakı dastanlar gün işığına çıxsa bilər" - deyər aşıq Ramin bildirdi.

Qazax aşıq mühitinin təmsilçisi aşıq Avdi Musayev də həmkarı kimi hesab edir ki, bu gün dastançılığa tələbat aşağı səviyyədədir. O qeyd etdi ki, dastanların yenidən gündəmə qaytarılması bizə hava-su kimi lazımdır. "Biz dastanlara qayıtmalıyıq. Ancaq necə? Müasir aşığın dastan bilməsi şərtdirsə, onun tamaşaçılara çatdırılması yolları da əsas şərtir. Mən özüm də, bəzi həmkarlarım da dastanları bilirəm. Ancaq heç bir toya da bizə "aşıq, bir filan dastanı danış" demirlər. Yəni dastan danışmağımızı bizdən tələb edən yoxdur. Bu da, istər-istəməz, dastan bilən aşıqları da həvədən salır.

Bu gün heç bir toya aşıq dastan danışmır. Çünki tələbat yoxdur. Əfirdə də dastan söyləmək üçün şərait yoxdur. Dastançılığın zəifləməsi aşıq sənətinə, sözün həqiqi mənasında, zərbə oldu. Əvvəllər dastan bilməyən aşıqlar barmaqla sayılırdı, bəlkə heç yox idi, ancaq bu gün dastan bilən aşıqlar barmaqla sayılır. Bu da ondan irəli gəlir ki, aşıqların dastan danışması üçün şərait yoxdur. Bu gün bəzi xüsusi təşkil olunan aşıq məclislərində kimlərsə bir dastan danışdır. Bu da ayda-ildə bir dəfə olur. Əgər aşıqdan dastan istəsələr, aşıq özünə məsuliyyətlə yanaşar, biliyini təkmilləşdirər, bilmədiklərini ustadlardan öyrənər. Dastançılıq ənənəsinin sıradan çıxması klassik aşıq məktəbinin davamçılarından biri kimi mənə çox narahat edir. Hesab edirəm ki, dastançılığın sıradan çıxması üçün tədbirlər görülməlidir. Çoxları hesab edir ki, dastançılığın sıradan çıxması təbii prosesdir, dastan yaradıcılığı texnologiyaya uduzub. Bilirsiniz, elə etməliyik ki, uduzmasın. Bütün hallarda, dastanlar yaşadılmalıdır. İndi "Dastan Teatrı" ideyası meydana gəlib. Sözün düzü, hələ bu teatr mövcud olmadığı üçün onun haqqında bir fikir söyləyə bilmərəm. Bircə onu deyər bilərəm ki, dastanlarımıza yenidən nəfəs verilməlidir və biz aşıqlar da bu işdə əlimizdən gələni etməliyik" - deyər aşıq Avdi bildirdi.

İradə SARIYEVA

Gənc aşıqlar arasında dastan bilgisizliyi hökm sürür...

Məhərrəm Qasımlı: "Artıq Mədəniyyət Nazirliyində bu məsələlərə baxılıb və "Dastan Teatrı"nın yaradılması ilə bağlı işlər getməkdədir"

Aşıq Ramin Qarayev: "Dastan Teatrı"nın yaradılması yaxşı olardı, bəlkə bu yolla aşıqların repertuarındakı dastanlar gün işığına çıxsa bilər"

Aşıq Avdi Musayev: "Dastançılıq ənənəsinin sıradan çıxması klassik aşıq məktəbinin davamçılarından biri kimi mənə çox narahat edir"

düşdü. Bu, əsasən, insanların vaxt azlığı ilə bağlı məsələ kimi xarakterizə olunurdu. Bilirsiniz ki, toylarda hazırda dastan söyləyən, aşıqdan dastan tələb edən insanlar yoxdur. Bu da vaxt azlığı ilə bağlıdır. Bilirsiniz ki, Azərbaycan Aşıqlarının VI Qurultayında dastançılıq ənənəsinin yenidən bərpa olunması məsələsinə qaldırıldı. Artıq Mədəniyyət Nazirliyində bu məsələlərə baxılıb və "Dastan Teatrı"nın yaradılması ilə bağlı işlər getməkdədir. Yaxın zamanda "Dastan Teatrı" yaradılacaq və tamaşalar göstərilməyə başlayacaq. Ancaq bu yolla dastançılıq geri döndürmək olar. Teatra isə hər yoldan ötən aşıq

bər"ə bildirdi ki, bu gün gənc aşıqlar arasında dastan bilgilərinin az olması, dastançılığın inkişafının ləngiməsi, dastançılığın bəzi gələnlərinin sıradan çıxmaq üzrə olduğunu müşahidə edirik. Yoxdur. Mən özüm bir neçə dastan bilərəm, ancaq bu dastanları danışmaq üçün şərait yoxdur. Toylarda, məclislərdə imkan yoxdur ki, bildiyimiz dastanları qonaqlara çatdıraq. Bakıdan fərqli ola-

raq, Borçalı məclislərində dastana tələbat hələ də qalır. Elə məclis olur ki, orada menden yalnız dastan istəyirlər, mən də böyük məmnuniyyətlə bildiyim dastanlardan danışaram. Aşığa dastan danışmaq üçün şərait yaradılmalıdır ki, o öz bildiyi dastanları çatdırsın" - deyər aşıq Ramin bildirdi.

O, "Dastan Teatrı"nın yaradılmasından gözləntilərinin olduğunu da dedi. Aşıq Ramin deyir ki, bu teatr yaradılsa və aşıqlar orada dastanlar danışarsa, bu çox müsbət olar. "Tamaşaçı və dinləyiciləri dastanlara qaytarmaq lazımdır. Düzdür, bu günkü tamaşaçı kütləsini 4-5 saatlıq dastan danışmaqla əldə saxlamaq çə-

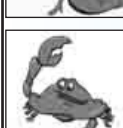
Qoç - Heç olmasa, bu gün inadkar, tərs olmayın. Çəvik, kompromisslərə meyilli, dil tapmağa hazır olun. İşdə rəhbərlik və həmkarlarla olan çoxdankı fikir ayrılıqlarını aradan qaldırın. Belə olarsa, çalışma ritminin artdığını, mühitin yaxşılaşdığını hiss edəcəksiniz.

Buğa - Yaşam və fəaliyyət arealında yenilənmələr aparmaq üçün əlverişli zamandır. Alış-veriş etmək olar. Bəyəndiyiniz əşyanı və ya məhsulu almaq üçün pul xərcləməkdən çəkinməyin. Axşam saatlarında yaxşı istirahət edin.

Əkizlər - Peşəkar fəaliyyət müstəvisində və şəxsi münasibətlərdə sürprizlər yaşana bilər. Yaşananlara ilk əvvəl təəccüblənəcəksiniz. Lakin sonradan hadisələr sizə rutin təsir bağışlayacaq.

Xərçəng - İndiyədək həllolunmaz, müşkül sayılan məsələləri asanlıqla çöze bilərsiniz. Daxıldığınız insanla qəfil görüş baş tuta bilər. Bir zamanlar sıx münasibətlərdə olduğunuz, amma sonradan təmasları kəsdiyiniz insanla görüş olacaq.

Şir - Rəğbət bəslədiyiniz insanda özünüzlə bağlı xoş hisslər yaratmaq üçün əlverişli zamandır. Təbii, səmimi olun. Olduğundan artıq görünməyə çalışmayın. İşdə rəhbərlik və həmkarlarla münasibətlər harmonik olacaq.

Qız - Bir gün üçün anlaşılmazlıqlar və çətinliklərin sayı ifrata çatacaq. Ruhdan düşməyin. Hər şey yoluna düşəcək. Problemləri həll edən zaman əzmkar olun. Müttəfiqlərin yardımlarına arxalanaraq rəqibləri üstələyin.

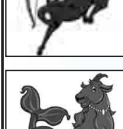
Tərəzi - Sizi qətiyyətli və inadkar insan saymayan insanlar yanlışlıqlarını anlamalıdırlar. Buna nail olun. Sədlərə və maneələrə fikir vermədən məqsədə doğru inamla irəliləyin. Bədxahlarnızın ehtimallarının puc olduğunu göstərin, hədəfə daha tez çatın.

Əqrəb - Bacarıq və biliklərinizə kimsənin qiymət vermədiyini düşünməyin. Bu, yanlışdır, illüziyadır. Bu gün təriflənmir və dəyərləndirilmirsinizsə, deməli, sizə ya paxıllıq edirlər, ya da kimsə hissələrini açıqlamağa utanır.

Oxatan - Köhnə dostlar və ya əvvəlki iş yerinizdəki sabiq həmkarlarınızdan alınan xəbərlər sizi sevindirəcək. Uzun müddətdən bəri uğurlu və effektiv fəaliyyət göstərdiyiniz insanlardan birindən işgüzar təklif alacaqsınız.

Oğlaq - Rəğbət bəsləmədiyiniz, hətta zəhləniz gedən insanlarla çalışmalı olacaqsınız. İrada, tənqiddə sakit reaksiya verin. Konstruktiv olmayan tənqidləri qulaqardına vurun. Məntiqli tənqiddən isə nəticə çıxarın.

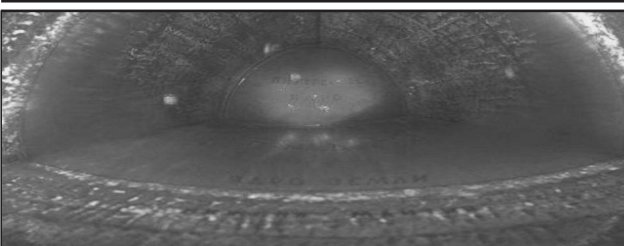

Dolça - Əvvəlcədən hazırladığınız planları reallaşdırmaq üçün yaxşı gündür. Xırdalıqlar və detallar fikrinizi yayındırmasın. Bütün diqqəti əsas işə yönəldin. İkinci dərəcəli işlərlə etibar etdiyiniz insan maraqlana bilər.

Balıqlar - Yaxın ətrafınızdakı insanlar sizə pis olmayan məsləhətlər verirlər. Bildiyiniz kimi davranaraq kobud səhvlərə yol verməyin. İşdə karyera inkişafı ilə bağlı məsələləri rəhbərliklə müzakirə etmək olar.

Qoroskop Rusiya və Qərb astroloqlarının proqnozları əsasında hazırlanıb

Yerin dərinliklərində nəhəng dağlar aşkar edildi

Boliviyadakı güclü zəlzələ alimlərə Yer yuxarı və aşağı mantiya qatları arasındakı sərhədin strukturunu tədqiq etməyə imkan yaradıb.

Bu sərhəd nəhəng dağ zirvələri və dərin yarıqlarla əhatəlidir. Nəticələr "Science" jurnalında dərc edilib. Çinli alim Zvenbo Vu deyib: "Mantiya qatları arasındakı sərhəd planetin səthindən daha sərtir. Yeraltı dağlar yerüstü dağlardan daha hündürdür. Biz onların dəqiq hündürlüyünü hesablaya bilməmişik, amma görünür ki, Yerdəki istənilən zirvədən hündürdür".

Hazırladı: Ramil QULİYEV

NASA Ayda yaşamaq üçün baza tikməyə hazırlaşır

NASA yenidən insanları Aya göndərməyi planlayır. Lakin bu dəfə planların uzunmüddətli olacağı bildirilir.

Bundan əlavə, Aya yalnızca kosmonavtlar deyil, sıradan insanlar da səyahət edə biləcəklər. Kosmik agentliyin direktoru, eləcə də, ABŞ Konqresinin respublikaçı üzvü Jim Bridenstine bu məsələ ilə bağlı birbaşa Donald Trampdan təlimat aldıklarını deyib. O, insanların Aya gedə bilməsi və orada uzun müddət yaşaması üçün lazım olan sistemlərin ərşəyə gətirilməsində Amerika şirkətlərindən dəstək gözlədiyini də vurğulayıb. Bridenstine Ayın səthində baza quracaqlarını və artıq bunun üçün müəyyən işlərin görüldüyünü də deyib. Daha sonra o, Aya gedib, orada insanların yaşaması haqqında ətraflı danışdı: "Artıq planlarımız 50 il əvvəl etdiyimiz kimi, Aya gedib,

qısamüddətli orada qalaraq, geri dönmək deyil. Bu dəfə daha əlverişli, daha möhtəşəm texnologiyalar ilə Ayın səthini araşdırıb, orada qalmaq, yaşamaq planlaşdırılır. Bir sözlə, Aya getdiyimizdə orada qalacağıq. Biz orada uzunmüddətli qala bilməyi təşkil etdikdən sonra insanların da Aya səyahət etməsinə imkan yaradacağıq.

Bir yandan da bunun öl-kəminin turizm sahəsində uğurlarına təkan olacağını düşünürəm. İnsanların oraya təhlükəsiz şəkildə getməsi və geri qayıtması üçün lazım olan çalışmalara başlamışıq". Agentliyin direktoru bu planın önümüzdəki 10 il içərisində baş tutacağını da söyləyib.

Danimarka polisi kenqurunun axtarışa verdi

Danimarkada kenquru polisi tərəfindən axtarışa verilib. "Trend" bildirir ki, Cənubi Yutlandiya regionunun polisi fərdi yaşayış evindən qaçan kenqurunun axtarışa verib. Polis yerli sakinlərdən qaçmış heyvanı gördükləri təqdirdə, onlara məlumat verməyi xahiş ediblər. "Biz fiziki şəxsə məxsus və Oster Lindet rayonundan evdən qaçan kenqurunun axtarışa verib", - deyə polisin "Twitter" sosial şəbəkəsində yaydığı məlumatda bildirilir.

İspaniyada 6 min illik tarixi olan it qəbiristanlığı aşkarlanıb

Barselona Universitetinin alimləri İspaniyanın şimal-şərqində kütəvi it qəbiristanlığı aşkarlayıblar. "AZƏRTAC" bildirir ki, qəbiristanlığın yaşının 6 min ildən çox olduğu bildirilib. Əsas versiyaya görə, itlər qurban kəsilərək sahiblərinin yaxınlığında basdırılıb. Alimlər itlərin dəfn olunan insanlarla eyni qıdadan istifadə etdiklərini aşkarladıqdan sonra bu qənaətə gəliblər. Bundan başqa, itlərin hamısının 1-18 aylıq olması onların dini ayinlər zamanı qurban kəsilmələri ehtimalını gücləndirir.

Dilənərək topladıqları pullarla 3 maşın aldılar

Dilənərək topladıqları pullarla 3 maşın alan dilənçiləri tanıyanlar şok keçirib. Hadisə Türkiyənin Qaziantep şəhərinin qəsəbələrindən birində baş verib. Dilənçilər notariusda pul sayarkən görüntüləniblər. Dilənçiləri tanıyanlar şoka düşüb. Küçələrdə, insanların gur olduğu məkanlarda özlerini yazıq kimi göstərərək, dilənən şübhəli topladıqları "qəpik-quruş"la 3 maşın alıblar. Onlar notariusda pul sayarkən bir nəfər telefonla onları videoya çəkib. Ciblelərindən və cüzdanlarından topa-topa pullar çıxaran "dilənçilər" sənəd işlərini həll etdikdən sonra ofisdən uzaqlaşdıblar.

Elan

Bağırov Arif Hüseyn oğlunun adına 14.07.2005-ci ildə Tİ və MHQ idarəsi tərəfindən verilmiş, Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Rəsul Rza küçəsi, ev 6, mənzil 54 ünvanının qeydiyyat vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Muxtarov Rafiq Raul oğlunun adına, Abşeron rayonu (Xırdalan) 1 nömrəli Hövsan Zeytunluq sovxozunda yerləşən torpaq sahəsinə çıxarış (reyestr N308011021450) və texniki pasport itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İsmayılova Hürü Bayraməli qızının adına, 600 kv.m. torpaq sahəsinə Bakı şəhəri, Biləcəri Bələdiyyəsinin 671 sayılı, 3 noyabr 2005-ci il tarixli qərarı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əhmədova Anara Emil qızına Bakı Mühəndislik Universiteti tərəfindən verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mübarizli Mehdi Eldəniz oğluna Bakı Biznes Universiteti tərəfindən verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abdullayev Əbülfəz Nadir oğlunun adına, Bakı şəhəri, Xəzər rayonu, Buzovna qəsəbəsi, 332 sayılı sahəyə verilmiş çıxarış (seriya MH N0154685) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məmmədova Rəna İbrahim qızının adına, Bakı şəhəri, Sabunçu rayonu, Ləhiş bağ sahəsi, bağ evi N 4950 a ünvanının çıxarışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məmmədli Rüstəm Bəhrüz oğluna Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor: Aydın Quliyev

Baş redaktorun müavini:
Tahir Tağıyev

Redaksiyanın ünvanı: Bakı şəhəri, Mətbuat pr. 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə

Tel-faks:
510-87-40; 510-87-38; 510-87-39

e-mail: azer22@mail.ru

Reyestr № 0106-P219-45846

Qəzet həftədə 5 dəfə çıxır.
(Bazar və bazar ertəsindən başqa).
«BZ»-də çap olunur.

Sifariş: №2514

Tiraj: 5200

Qəzetdə «Olaylar» və «Trend» informasiya agentliklərinin materiallarından istifadə edilir.

Reklam mətninə görə qəzet məsuliyyət daşımır.